

(SRI M. V. RAMA RAO)

House the Scheduled Castes and Scheduled Tribes Appointments Committee Report.

On behalf of the Minister for Revenue, I beg to lay on the Table of the House Notification No. RD 15 GHR 62-1, dated 21st September 1962 (Exemption of certain provisions of the Mysore Rent Control Act, 1961 (Mysore Act No. 22 of 1961) in respect of the Municipal Boroughs of Dharwar and Hubli as required under Section 60 of the Mysore Rent Control Act, 1961.

Sri G. NARAYANA GOWDA (Minister for Agriculture).—I beg to lay a statement as promised in reply to Starred Question No. 403 by Sri K. H. Ranganath. (Placed in the Mysore Legislature Library, *Vide* No. 8, dated 27th September 1962).

REPORT OF THE SELECT COMMITTEE ON THE MYSORE BUILDING TAX BILL 1962—PRESENTATION.

Sri B. D. JATTI (Minister for Finance).—I beg to present the Report of the Select Committee on the Mysore Buildings Tax Bill, 1962.

Business of the House.

Mr. SPEAKER.—One little further clarification: If I put any time limit, perhaps more members will participate. We should have no time limit. Then I will call upon Hon'ble Members as they are found. Is it an agreed list on behalf of everybody?

Sri S. SIVAPPA (Sravanabelagola).—It is almost an agreed list.

Mr. SPEAKER.—I will call upon the first speaker and have the last circulated to the members. If there is any objection, I will have to put a time limit and call upon some other members. I propose to give time as far as possible to both for and against.

MOTION OF NO-CONFIDENCE IN THE COUNCIL OF MINISTERS—

(Debate continued).

†ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣಶೆಟ್ಟಿ (ಮಂಗಳೂರು-2).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅಖಿಲಾಸನ ನಿರ್ಣಯ ಈಗ

ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಖಿಲಾಸನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾವು ಮಂಡಿಸಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಒಂದನೆಯದು ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಜನತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಮತ್ತು ಭರವಸೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಈಡೇರಿಸತಕ್ಕ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು, ಎರಡನೆಯದು ಸರ್ಕಾರ ಈಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಜನತೆಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆದೀತು ಎಂಬ ಒಂದು ಭಯ. ಹೀಗೆ ಅವರ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮೇಲೆ ನಾವು ಈ ಅಖಿಲಾಸನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾತ್ರ ವಿರೋಧವಲ್ಲ. ಇದು ಮೈಸೂರು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪಾಲಗೂ ಮಿಕ್ಕಿರುವ ಜನತೆಯ ವಿರೋಧ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಳೆದ 50ಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ 1957ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಮೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಸಿಟುಗಳೇನೋ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಕ್ಕಿರಬಹುದು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ನಿಮಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಶೇಕಡ 50ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವ ಜನತೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿ ನಾವು ಈ ಅಖಿಲಾಸನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಅತ್ಯಪ್ಪಿ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೇವಲ 76 ಜನರು ಮಾತ್ರ ತಂದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಮಿಕ್ಕವರು ಈ ವಿಶ್ವಾಸನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭಾಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ 5 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ಥಿಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಟೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಒಂದು ಅಗಲ ಅನ್ವಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿ ಅದು ಬಂದಿದೆ ಅಥವಾ ಅದು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಟು. ಮುಖ್ಯವಾದ 5 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ನಾವು ಈಗ ಅಖಿಲಾಸನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. 5 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಜನ ವಿರೋಧ ಆಸಳಿತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಮತಾವಾದದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಗೊತ್ತು ಗುರಿ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲದೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈ 5 ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲರೇ ಸಾಕು. 5 ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶರಾವತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರೂಪರಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಾ ಶರಾವತಿಯ ಬರಿಯ ಒಂದು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕೇಂದ್ರವಲ್ಲ, ಅದು ಒಂದು

ದೇಗುಲ ಮತ್ತು ಅದು ಜನತೆಯ ಒಂದು ಯಾತ್ರಾ ಸ್ಥಳ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶರಾವತಿಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳಕು ಬಂದು ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ಪೋರಾದದ್ದೇ ಅಲ್ಲ. ಅದರ ಚೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕುಂದಕ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಚಕ್ರಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಪ್ರಗತಿಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಕೋಮುಖವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಿದ್ದಿದೆ.

ಎರಡನೆಯದು ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ಪೋರಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ಪೋರಾಗದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. ಈಗ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ವಿದ್ಯಾಚಕ್ರಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗದೆ ಜನತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಹೆಚ್ಚು ಬೇರೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಡ್ವಂತಾಗಿದೆ. ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಟು. ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯ ಕಬ್ಬಿಣವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಕಬ್ಬಿಣ ಬೇಕಾದರೂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಬ್ಬಿಣ ಇದೆ. ಆದರೆ ಶರಾವತಿಯ ವಿದ್ಯಾಚಕ್ರಿಯು ಇನ್ನೂ ದೊರೆಯದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿಯ ವಿದ್ಯಾಚಕ್ರಿ, ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪರೈತ್ಯಜರಸ್ ಪಾಲ್ಕರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕಡೆಯೂ ಸಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಮಿಲ್ಲುಗಳು ಬರಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಯದೆ ಇರುವುದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೃತ್ಯು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಶರಾವತಿಯ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದದ್ದು. ಈ ಶರಾವತಿಯ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸವಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಆಗಿನ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾಣ ಜತ್ತಿಯವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾಣ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಶರಾವತಿಯ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಮೇಲೊಬ್ಬರು ಆರೋಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆಪಾದನೆಗಳು ಏನಿವೆಯೋ ಅವು ಈ ಶರಾವತಿಯ ಯೋಜನೆ ಒಂದಕ್ಕೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಹೆಚ್ಚಿನವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆಪಾದನೆಗಳ ಪೈಕಿ ಅದೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇದು ಇಡೀ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಜನತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ನಾವು ವಿರೋಧವನ್ನು, ಅವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ನೂಟಿಸದೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಕರ್ತವ್ಯ ಬಾಹಿರವಾಗುತ್ತೇವೆ,

ಜನತೆಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ವಿರೋಧ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಾಯಿತು. ನನ್ನನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಒಬ್ಬರು ಕೇಳಿದರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು 138 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು 70 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ; ಹೀಗಿರುವಾಗ ನೀವು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರೂ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಏನಾದೀತು ಎಂದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಕಥೆ ಜಾ ಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಲೆನಿನ್ ಅವರನ್ನು ಜಾರ್ ಪೋಲೀಸರು ಪೈದು ಮಾಡಿದರು. 18 ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಲೆನಿನ್ ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜೈಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರು “ನೀನು ಇನ್ನೂ ಹುಡುಗ, ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ ನಿನಗೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಯ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಹೀಗಿರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಮುರಿಯಲಕ್ಕೆ ನೀನೊಬ್ಬ ಬಂದು ತುಳಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂದು”. ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಲೆನಿನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು; ಇದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೋಟೆಯಲ್ಲ; ಹೆಗ್ಗಳಿಗಿಂದ ತಂದಿದ ಕೋಟೆ. ನಾನೊಬ್ಬ ತುಳಿದರೆ ಸರಿ, ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ನೂರಾರು ಸಾವಿರಾರು, ಲಕ್ಷ ಜನರು ತುಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಈಗಲೇ ಮುರಿಯಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಟು ಎಂದು. ಈಗ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕವರು ನಾವೇ 70 ಜನರೇ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ, ಕೂಲಿಗಾರರಿದ್ದಾರೆ, ಮಜದೂರರಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಪುರೋಗಾಮಿಯಾದ ಶ್ರೀಮಂತರಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಅಂಥಾ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಈ ಠರಾವು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಜಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಕಾರ್ಲಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವೇತನ ಶುಲ್ಕ ಏರಿತು. ಇದು ಬಹಳ ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ. ವೇತನ ಶುಲ್ಕ ಏರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆ ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಆಳಿಯು 1967ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೀಟನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ 7 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಗಲೇ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ.

Mr. SPEAKER.—How does it arise now? Stories and connected matters, if they are repeated, will eat into the time. Then I will have to cut short the time.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ದ್ರೋಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ರಿಟನ್ ಎಗ್ಜಾಮಿನೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ 7 ಅಥವಾ 8 ನೇ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವವರು ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಓರಂ ಎಗ್ಜಾಮಿನೇಷನ್ ಆಗಿ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವರ ಸ್ಥಾನ 70 ರಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದು.

Mr. SPEAKER.—Kindly come to the points. You may take your own time, and speak in your own fashion. It will curtail the time allotted to you.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣಶೆಟ್ಟಿ.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಶಿರಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಂತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾರ್ಕುಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ದಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯಪ್ರಶ್ನೆ. ಅವನಿಗೆ ಹುದ್ದೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅಪ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೋಡುವ ವಿಷಯ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇರುವುದನ್ನು ಸ್ಯಾಂಪರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಕಡೆ ಅನುಕೂಲಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಅದನ್ನು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಾಜವಾದಿ ನಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಎಂಬುದು ನಮಾಜದ ಸ್ವತ್ತು. ಅದು ನಮಾಜದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿರುವಾಗ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನಗಳಿಂದ ಏನೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅದನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒರಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಎದ್ದೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶುಲ್ಕದಮೂಲಕ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ಚದುರಂಗದ ಆಟವನ್ನು ಕೂಡ ಎದುರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವುಂಟು.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯ ವಿಷಯ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದು. ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗೆ ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಂದ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಘಟನೆಯಲ್ಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಯಮಇದೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನೂಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕರೆ, ಸಂಗೀತ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಂಥಾವುಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಅವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಸೇರಿದವರಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಅಂಥ ಜನರನ್ನು ಅರಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನೋಡುವಾಗ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಂಥ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಭೂನುಧಾರಣೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದರಲ್ಲಿ 8500 ಒಕ್ಕಲುಗಳು ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಕಾನೂನು ಹೇಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ? ಒಂದನೆಯದು ಭೂನುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಎರಡನೆಯದು ಅದನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇನ್ನು ಕೂಡ

ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟು ಹಿಂದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ನಡೆಸುವುದು ಎಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶದ ಬೆನ್ನು ಎಂಬುದು ಅನ್ನತಕ್ಕ ರೈತನನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿ, ಯಾವ ಒಂದು ತತ್ತ್ವ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮರೆತು, ಶ್ರೀಮಂತರ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲೂ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಣಯ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಕೂಡಲೇ ರೈತರಿಗೆ ಭೂಮಿಯಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕು ಕೊಡುವುದು. ಗೇಣಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದು, 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಪ್ಪರವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಡ ಜನರನ್ನು, ಬಡ ರೈತರನ್ನು ಎಪ್ಪರವರೆಗೆ ತತ್ತ್ವ ಬೋಧಿಸಿ ಮೋಸ ಮಾಡಿದೆ, ದೊರೈಕ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಮೆರಿಕಾದಿಂದ ಬರುವ ಸಾಮಾನು ಅಲ್ಲ, ರಷ್ಯಾದಿಂದ ಬರುವ ಸಾಮಾನು ಅಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮನಸ್ಸು, ಎದೆಗಾರಿಕೆ, ಧೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಒಂದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಕಾಲ ಮುಗಿಯಿತು, ಎರಡನೇ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದು ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅಹಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ? ಬಡ ಬೋರೇಗೌಡ ಆತನ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಕಣ್ಣೀರು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ರೈತರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಈ ಅವಶ್ಯಾನ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಐದನೆಯ ವಿಷಯ ಬೆರೆಗಳ ಏರಿಕೆ. ಇದರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗತಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ನೀವು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಇದರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆರೆ ಏರಿದೆ, ಸಂಬಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟೇ ಇದೆ, ಕಡಮೆ ಬಿದ್ದುದನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜೀವನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳ ಬೆರೆ ತಗ್ಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪರವರೆಗೂ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಜನತೆ, ರೈತರು ಮಜದೂರು 100 ಕ್ಕೆ 80 ಜನರಿಗೆ ಈ ಬೆರೆ ಏರಿಕೆಯು ಪೆಟ್ಟು ಹತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ಇಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಸಾಧಾರಣ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕೂಡ ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದು ಬರೀ ಎರೋಡ್ ಪಕ್ಷದವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಾರದು, ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಏಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು ? ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವ, ವಿಶಾಲ ಹೃದಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಅವಶ್ಯಾನ ತರಾವಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri V. M. DEO (Gubbi).—Supporting the no-confidence motion I would like to

say how this thing has come about at this juncture. Obviously, there must be two reasons; one is an objective reason and the other is a subjective one. I shall explain both these faces. First let me say about the objective reason. This relates to the failure of the Government on the economic front. It is bound to aggravate in the coming years at an accelerated rate. I was asking the Government about the plight of about 100 diploma holders in engineering. Today, I understand there are about 500 persons. Like this in various fields we can collect copious data. How is it the situation is like this? It means the Government have failed to implement or achieve the objective of having a socialistic pattern of society. In a socialistic pattern of society, within five years a state of affairs should come about whereby there exist more jobs than the men to man them. But, what is the position today? You have retrenched hands to the extent of 500 persons. I am quoting the example of engineers because they are the builders of the nation.

9-00 A.M.

In the next coming year, so many others pass examinations and come out for jobs and thus the crisis is coming to a head. I can tell you that as days go by, it will manifest itself in one form or the other. This is the objective background. Because every one of us has been responsible in one way or other, irrespective of party affiliations, for this no-confidence to come about. I was responsible as follows. Before I came here I was working in my place and earning my livelihood sitting on my tractor and doing work. Of course, even then I had to depend on rainfall because the tanks are breached. So I had told our elder statesman Sri Hutche Gowda that there must be a way out, of this situation and we must fight it out if not within the portals of this Assembly, without, because there is a limit to everything here. When we go to the general public the Sky is the limit. So we must find a way out of the present situation. Now let us see what the different parties are doing. The

P. S. P. and some other members made charges of corruption against the Government and threw out a challenge to Government: "Prove that what we are saying is wrong and then take action against me." Well, the Government did not take it up and the Opposition party also did not press it home. What was the result? Such a situation gives rise to certain surmises. One is whether the Opposition leader and party is doing all this for gaining some private end? Does not a possibility exist that this is a sort of blackmail against the Government? Does not the possibility exist that the different groups within the Cabinet are trying to blackmail each other? This is the background and it can only serve one fruitful purpose and that is, censure all around some congress M. L. A.s with whom I had a talk said to me: "We do not know anything about the other charges, but we know something about the charge of gaining private ends." So there must be some thing in that charge and something must be done for it; this is one way it has come about. In your own ways all of you are responsible. The sum and substance of all these charges is that there is a political void in the State with calls for somebody else to take over power. To what extent are we prepared to understand this, is the question. All of us are found wanting in one respect or the other. My forecast is that ultimately the no confidence motion which has been moved here will make us all sit up together and think deeply and see that politics in our State takes a course which is for the good of our land.

In this connection, I cannot help analysing the various parties here, the P.S.P., the Communists, the Swatantrites and others. I may tell you, Sir, cryptic comments are made by the general public, the Chitraguptas. To judge, we must take the situation in the country as a whole and see what is the specific background for all that is. In India there is something called 'communalism' which does not exist anywhere else in the world. That is one thing. What is the other thing that counts, and count in a big way?

(SRI V. M. DEO)

The next thing is politics in our country. Our political parties derived inspiration not from within but from without. Gardhiji was responsible for inspired leadership, but he did not belong to any one party. It is in this sense that the Government should look forward for any constructive suggestion from whatever party it may come. It is most likely to come from independents. In this connection it has to be remembered that the Independents are greater in number than all the Opposition parties put together apart from the Congress party. Our country is facing national dangers. One of such dangers is coming from China. The other danger comes because of economic development in other parts of the world which are bound to have a stupendous effect on our country also. Coming back to the national danger from inside the country, we have the gravest danger from communalism which is very, very peculiar to India and India alone in the whole world. It does not matter in what way we act, in some way or the other, consciously, sub-consciously or even unconsciously our actions; our thoughts etc. thing are coloured by this. Take the case of the P. S. P.

Mr. SPEAKER.—This is not a general debate. You have given a good introduction. Please come to the points hereafter.

Sri V. M. DEO.—My point is, here is a situation which has arisen which calls for somebody to take over power and I feel that all of us are wanting in one respect or the other. How? is the question. I am dogmatic in saying that there is a political void here. Look at the very composition of the Ministry. This is a miniature Kerala or something worse than that. Why worse I hear that in a secular State non-secular parties were allowed in Kerala, but here I understand that people who fought against the freedom fight for India are there in the Cabinet. It is worthwhile for the Ministry to probe into this matter. If this is a fact, then the Ministry stands self-condemned. Coming back to the composition of the various political parties,

they say that the P. S. P. is nothing but a sort of Vokkaliga party and "Thainadu" is, their political organ. That is what the people say.

Mr. SPEAKER.—Do not bring in names. Illustrate your points on basic principles.

Sri V. M. DEO.—As regards the Communist party, they say it is Brahmin, rabidly communal and an archaic group of people calling themselves as Communists.

Mr. SPEAKER.—I do not think any one will agree if you express such views about the Communist Party.

An HON'BLE MEMBER.—What about the Congress Party?

Sri V. M. DEO.—As regards the "Prajavani," they say it is a Government-cum-Brahmin paper.

For clear understanding it helps us to see if a similar situation existed elsewhere in the world and what happened there.

The thing happened in Cuba.

(Laughter)

The political situation obtaining in our country today obtained in Cuba just before Castro took over power. There was the public sector industries and because these were not making any profit they handed them over to the private sector and, corruption was rampant as here. Since they believed in armed uprising, you know the rest of the history!

I would like to state five points, which bring discredit to this ministry. And, the first is corruption. The administration in public funds has touched the lowest level. Corruption is rampant. It is there in the Report of the Resources and Economy Committee. We cannot say that the authors of the Report have been partial to anybody. It condemns the Ministry...

Mr. SPEAKER.—That report was there before the present Council of Ministers came into existence.

Sri V. M. DEO.—Sir, for the information of an experienced person like you and with your political background...

(Laughter)

...I would like to say that this Ministry has the background of the previous

Ministry. It is all a Congress Ministry because they have inherited the Government from the previous Congress Ministry.

Mr. SPEAKER.—I won't permit a vote of no confidence against that Ministry.

Sri V. M. DEO.—Sri Muckannappa has stated that Sri Nijalingappa did not do anything. It is a subjective approach. He said it and I do not want to add anything, except saying that it is the Congress Ministry.

The Planning Commission has categorically stated that the Ministers should devote their time for policy supervision and insist upon standard and that they should not do either the Secretary's or the Manager's or for that matter the clerk's job. I would like to state a few examples as to how the Ministers function, from my own constituency. The Agriculture Minister, for example, has never stood on a tank bund.

(Laughter)

and surveyed the atchkat, whether it was sufficient for the capacity of the tank. If he had surveyed he would have found out whether the tank was constructed properly, whether there was proper supervision, whether the money spent on the construction of the tank was properly spent or not in relation to the work done, etc.

Another thing. One of the Ministers turns out in my Constituency without even letting me know that he would be coming over there. He was presiding over a meeting. Some school master suddenly got up and said that he did not like Mr. Deo and all that. Of course, it does not detract my honour in the least and I am not at all affected.

Another thing I would like to state as to what this Party does. It has been proved time and again that recourse to big contractors is not in line with the maximum achievement of economic progress. What happens when big contractors come into field? It leads to corruption. There is no justification and no cogent reason is given for entrusting this work to big contractors. The answer given by the Hon'ble

Minister for P. W. D. was 'we want bigger than the biggest contractors'. Of course, you have got a brute majority and you can take this attitude. But don't you think that this is a mockery—mocking at your own face, instead of trying to give reasons? What is the result? The Hon'ble Chief Minister has pushed back the Sharavathi project by one year. I would like to state here that it took the Russians three months to surround Berlin and within these three months they put up a project bigger than Sharavathi. It was possible for them because, the whole thing was done on a departmental basis. In our country the conditions are different. We have to do it on departmental *cum* piece-work basis.

I will now come to the question of nominations to the Upper House. In this connection, I have to state it was not the Chief Minister who defended this action but Sri Rama Rao. There is a reason for this. I heard this at Tumkur. The Hon'ble Minister for Law was in favour though the Chief Minister said "no, that cannot be done, the nominations being allotted for art". This information has leaked through a back door. Therefore, it was not the Chief Minister who defended it, but it was the brain trust. Such things go on like this. The whole House knows that I have got the greatest esteem for him. He is really the brain trust behind this ministry. Unfortunately, he has no contact with the people. He has got the unerring and uncanny talent, no doubt, for taking wrong decisions since there is no contact with people. One is this and the other is the Karnataka issue.

Mr. SPEAKER.—We are not concerned with this. Not that every good idea should be expressed here, but please confine yourself to this resolution.

Sri V. M. DEO.—Regarding land reforms—it is complete. We know that nobody will get any land. But, in principle, let it be implemented early. There are methods by which you can bring real land reform. If you are able to take flood control measures and use that water to irrigate lands in scarcity

(SRI V. M. DEO)

and famine areas, you can do something. But you are not doing it. You are not interested in it. The Chief Minister has stated that such a proposal is there. I saw the information in the papers that such a scheme would cost 3½ crores. But what pains me is that you cannot raise the Hemavathi level.

With regard to digging of wells, I would like to state what really happens. As more and more land comes under irrigation under this scheme, the capacity of the farmer to irrigate the extent of land goes on decreasing. He will only become indebted to an extent that he will never be free from it. I will deal with this subject, *i.e.*, land reforms, at some other time, if and when I get a chance.

Finally, I recall, that I had the honour on a previous occasion to ask you all to vote with me to bring down this ministry if it does not work for the good of the people for which tacit consent was given. Everybody should vote to bring this ministry down only if the opposition leader, at the time of his right to reply, dis-owns the Kerala wing of the P.S.P. Else it will be like, “ಕಂಡವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಾವಿಗೆ ನೂಕಿ ಆಳ ನೋಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ”.

There is confusion about the national policy in the Communist Party of Maharashtra State. This is what they have stated:

“S. G. Sardesai, Secretary of the Maharashtra State Committee of the Communist party, who was recently censured by the party's National Council for issuing a public statement sharply attacking the Chinese for their border incursions, thinks that the Hyderabad resolution of the CPI of India-China relations is a distinct advance on its previous resolutions.....”

“To it had been added three paragraphs justifying the CPI's electoral adjustments with the D.M.K. in Madras and the Akalis in Punjab.”

There is the Communist Party in India, but there are no Communists.

Sri S. RAJAGOPAL (Kolar).—The ‘No-confidence’ Motion is against the Government and not against the Communists.

Sri V. M. DEO.—That is a very relevant point. I am saying that these are your shortcomings. Finally, let me hope that the Leader of the Opposition will announce in his right of reply that he will turn a new leaf and disown the Kerala wing of the P.S.P. Only then can I ask the honourable congress members to vote with us.

Mr. SPEAKER.—If you don't come to the point I will ask you to sit down.

Sri V. M. DEO.—Yes Sir. To-day, we are not in a position to play our part. We must create conditions for all of us to come together and not be thrown as under. There are some things which have values in life. The world is moving towards socialism from day-to-day, and as such, I submit that if all of us get together and formulate our policies in a progressive manner, I am sure that even my friends on the other side will vote with us. I think if the Government does not work for the economic and cultural advancement of the people, then the people have a right to remove that Government by force according to American Constitution. But, let us have the Indian way of doing it and let all of us join together to do so irrespective of party affiliations instead of asking them (congress members) to subscribe to the fissiparous tendencies. Else it is just like a proverb in Kannada ‘ಕಂಡವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಾವಿಗೆ ತಳ್ಳಿ ಆಳ ನೋಡಿದರಂತೆ’ ‘These ‘no-confidence’ motions are the result of the failure of economic policies. So much so, one Sri Nagaiah Reddy is reported as saying “You must be knocked out of this House.” Even during Sri Hanumanthaiya's time there was failure of economic policies. Sri Hanumanthaiya failed to improve the economic condition of the people in the villages. Since many Tanks breached in his time. That was the reason why there was a discontentment. Even against him. If you take statistics of the tanks

breached in his time, it will be revealing. This discontentment in the minds of the people manifests itself in different ways and one of them is a 'no-confidence' motion like this. So, we have to analyse the situation and fit ourselves into the cause we believe in.

SRI P. F. D'MELLOW (Nominated).—Mr. Speaker, Sir, I thank you for your indulgence in allowing me to speak. It is only because I happen to be sitting on that side of the House which is popularly called the Opposition side that I do so. I find from the newspapers that we are supposed to be discussing a motion of 'no confidence' in the Council of Ministers brought by the opposition. It is strange that some of the members residing on this side of the House did not know of it until it was actually presented. While I acknowledge the sincerity and conviction of the members who have tabled this no-confidence motion, they will forgive me if I ask whether this is the right procedure to bring to light the points they wish to press on the attention of Government. I mean, by way of a no-confidence motion? The motion as it has been presented to the House, seeks to censure the concerned Minister for some omission on his part, in the matter of what has come to be known as the Sharavathi scandal. We are all agreed that there may be grounds for an enquiry, but whether such an enquiry should take the shape of a public enquiry or not, is a matter on which there are grounds to disagree. When speaking recently on the report of the Resources and Economy Committee, I had the occasion to suggest that we would fail in our objective of the Plan, were we to disassociate the public, the people with the Plan, were we to suggest that these Plans are meant not for the people but for the advancement of some particular political party in power. If we are to take the public, the people along with the Plans, surely there must be some other way, some other procedure by which we could correct defects that are found to arise in the execution of these Plans, other than by 'no-confidence' motions, which quite likely will destroy public

confidence, the very fabric on which the whole Plan rests. To that extent, I feel some difficulty in supporting the suggestion of the need for a public enquiry. Until we are quite sure that we have exhausted all other means provided by other machinery at our disposal, the Government is right in refusing a 'public' enquiry, and I suggest that Government is not necessarily to be blamed for this!

9-30 A.M.

On the second point of complaint, I am again in difficulty when we seek to separate a Minister from the joint responsibility of the decision taken by the Cabinet. A great deal of time has been spent on the question of College fee rise and I for one feel some difficulty to agree that we should charge a particular Minister with any defect in it's handling. To that extent, while we may continue to plead for a little more sympathy and perhaps a little more consideration, I am at some difficulty to see that there was any indifference. I state this because it is necessary to view this matter against the background of emotions that were aroused recently. I feel that it is sometimes dangerous to use expressions which would suggest to a student mind that his interests are not of concern to the authorities. Sir, I do not for a minute pretend that there is no corruption in our country, or for that matter in any country in the world. I have had the good fortune to travel a bit around the world, and I have lived several years in other countries. While there is no question but that we should pin-point and focus attention to corruption wherever we may find it, I feel that it is not necessarily by 'public' enquires or even by process of law, that we as a nation will root out this cancer, but by the creation of public opinion which will help to remove it. That, Sir, is not the main business of Government. It is, I may suggest the concern of every member of this House as well as every member and every citizen outside this House. Sir, my last difficulty in applying my mind as to the position I should take on this motion,

(SRI P. F. D'MELLOW)

is the fact that while I may be a new-comer to this House, I had the advantage of studying parliamentary procedure elsewhere. When we are confronted with a motion of this sort-of 'no confidence', I ask myself, as I am in duty bound, whether we are really in a position to offer an alternative Government, without any breakdown or dislocation in the matter of the day to day business that goes with Government. I say this because I represent in this House a very small microscopic community which has a very real interest in orderly and sustained Government. I feel, Sir, that this motion of 'no-confidence' in the Government without having men to take the place of the existing Government only adds to the emotional stresses through which the State is passing. I feel, Sir, that we have had enough of these stresses in recent months. We still have the problems that go with the proposal of changing the name of the State. We have problems that go with the proposal to eliminate particular languages. We also have the problems that go with the need to raise resources to meet our Plan expenditure. These problems are there, and I feel, Sir, that we will be better advised not to introduce further problems. There is one more to disturb the public mind in the near future, a problem that concerns my community very much the problem of the Official Languages Bill. I feel that there is a necessity for the restoration of a calm and dispassionate atmosphere, which I feel this motion does not allow for. I say this advisedly, because I feel that without such conditions without creating those conditions today, it is likely that we shall only keep alive emotional differences that tend to cloud our vision. I, for one, am not speaking with any Whip to defend the actions of the Government. Not, for that matter am I opposed the Hon'ble Friends on this side of the House. But I do feel that this is not the correct procedure. I do plead for sufficient time for the new Cabinet which has taken office only three months ago. I repeat, as the

representative of small community, that the atmosphere is likely to be disturbed and calm and dispassionate consideration will not be helped by this resolution. To that extent, I am opposed to this motion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಈಗ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮಾಣ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಏನು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಆ ಆಪಾದನೆಗಳೆಲ್ಲ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ತಾನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಶ್ರೀಮಾಣ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಉತ್ತೇಜ್ಜೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅಚ್ಚಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶರಾವತಿ ಹಗರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎದ್ದು ಇರಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೊಲಿಜಿಯಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರ ವರ್ತನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹಳ ಕಟುವಾಗಿ, ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಪುನರಾವೇಶವಾಗುತ್ತದೋ ಏನೋ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಸಕಲದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದೆ ಹೊರಗಡೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಎದ್ದುಚ್ಚಿ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಆರಂಭವಾಗದೆ ನಿಂತಿವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಹಾಕಿರುವವರಿಗೂ ದೊಡ್ಡ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು, ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಪದೋಷಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈಗಲೇ ಅನೇಕ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾಣ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಈ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದು 35 ಆಗಿ, 55 ಆಗಿ, ಈಗ 80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯಾಂಶವೇನೆಂದರೆ ಸುಮಾರು 38.4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ನಾವು ಅಮೇರಿಕಾದಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲವೇ ಮೇಲೆ ಬಹುಭಾಗ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿಂತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ

ಅದು ಯಾವ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮಾತೂ ಅಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕದ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯ ರೇಖನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಈ ಶರಾವತಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದರೆ, ಈ ಯೋಜನೆಗೆ 30 ಕ್ಷ ಟನ್ ಸಿಮೆಂಟ್ ಬೇಕು. 26 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಬೇಕು. 10 ಕೋಟಿ ಟನ್ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಸ್ಟೋನ್ಸ್ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ 6-7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇರಿಕ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ 38.4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪರದೇಶದವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ ಆ ಶರಾವತಿಯ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಟೆಂಡಿ ಬಿಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದವನು ಶ್ರೀಮಂತನಾದ. ರಾರಿ ಕ್ಲೀನರ್ ಆಗಿ ಬಂದವನು ಶ್ರೀಮಂತನಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಮೆಂಟ್, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದು ಎನೆಂದರೆ ಕರಪ್‌ಷನ್, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮನೆಯ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣವಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಜನಜನಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ನಾಳು ಪರದೇಶದಿಂದ ಸಾಲ ತರುತ್ತೇವೆ ಅಂಥಾದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರು ಅವರಿಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದಹರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೇವಲ ಇಬ್ಬರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತು ಬಂತು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಮಾನಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ 9 ಜನ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಮೊದಲನೆಯ ದರವನ್ನು ಎಸ್ಕಿಮೇಟಿಂಗ್ 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿದರು. ಆಗಲೇ ಸುಮಾರು 6-7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಇವರು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರು ಎಂದರೆ 1962ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ 1962ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಖು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಒಳಗೆ ಶರಾವತಿಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರು ಆ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದರೂ ಕೂಡ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಶರಾವತಿಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರು ಅವರ ಮಾತಿನಂತೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಆ ಮೂರಾಗ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪವರ್ ಅಂಡ್ ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್

ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತು ನಿಜವಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನಾಳು ಅನುವಾನ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರೀತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ತಮ್ಮ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕರ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳು ಅನುವಾನಾ ಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಒಂದು ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಯಿತು, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಗಬೇಕು. ಆ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ನಿವೃತ್ತ ಇಂಜಿನಿಯರು ಇರಬೇಕು. ಅವರು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ವಿಧ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿನ್ನೆಯೇ ವಾಕ್ ಔಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಾಕ್ ಔಟ್ ಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಿನ್ನೆಯ ದಿನವನ್ನೂ ವಿಧ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ನಮೃತೆಯಿಂದ ನಾನು ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ, ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವವನು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಂಡರು. ಈ ದೇಶ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ದೇಶ ಎಂದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಗುರುಗಳು, ದೇವರು ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು 36 ಕೋಟಿ ದೇವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಂಠಿಯವರು ಅವರ ಗುರುಗಳನ್ನು, ದೇವರನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದು ಬೇರೆ ದೇವರನ್ನು ಗುರುಗಳನ್ನು ಅಪಚಾರ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ನಾನು ಅಂಥಾದ್ದೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಯಾವ ಯಾವ ಟಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಟಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ,

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಇದ್ದಾಗ ಇವರು ಯಾವ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ವಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಇದ್ದಾಗ ಯಾವ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ, ಜನತೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅವರ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೂ ವಂತ್ರಿಗಳೇ ಈಗ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ, ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಸಾಹೇಬರು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಹೇಬರು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಂಠಿಯವರು ಹೇಳುವ ಮಾತು ತಪ್ಪಿನೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಮಾತು. ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ನಮಾಘಾತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕವಿಲ್ಲ ಅದೆ ಕೋಸ್ತರ ಅವರು ಅದಿಡ ಮಾತನ್ನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದವರು ಯಾವ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಆಗಲೇ ಕಾಲಿಗೆ ಬೀಳುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ಸಂವೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಪಾಠವೆ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಬಹಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಕೆಲಸ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮಗೆ ಅನುಭವ ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊಗತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಂಠಿಯವರು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿ ಎರೋ ಒಂದು ಕರಿಯ ಬೆಕ್ಕು ಒಡಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ನಿಜವಾಗಿತ್ತು ನವರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕರಿಯ ಬೆಕ್ಕು ಇದೇನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಕರೀ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ ಹೊರತು ಈ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ಗೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಉರುಳಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿ, ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ನುಸೂತ್ತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಯಂ ಸಂಯಮದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕಾದೀತು. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಕಡಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವತ್ತು ಕೊಂಬಿಡೇಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪೋ, ಸರಿಯೋ, ಅವರು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದರು. ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕೆಲವು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಬಡವರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೆಲವರು ಹೈಸ್ಕೂಲು ದಾಟಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅದರಲ್ಲಿನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟರು. ನಮ್ಮ ಹಣದ ಮಿತಿಯನ್ನು

ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಆ ಮಿತಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ 200 ರೂಪಾಯಿ ಫೀಜು ಇರಬಹುದು. ಬೇರೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದ್ದರೆ ಅನುಕರಿಸಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿ ಅನುಕರಣೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾಯರು ಅವರ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಹೋದರು, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ನಡೆದಾಗ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಓದಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಅದ ಪರಿಣಾಮವೇನೆಂದರೆ, ಚಳುವಳಿ ನಿಂತ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಖಂಡರು ಎರೋ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರು ನಿಲ್ಲಿಸಿ 'ಏನ್ಪ್ರಾ ತಣ್ಣಗೆ ಆಯಿತೇ ಚಳುವಳಿ' ಎಂದು ಕೇಳಿದ ರಂತೆ.

Sri S. R. KANTHI.—This is all false.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅದೇನು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೋ, ಏತಕ್ಕೆ ಕೇಳಿದರೋ ಏನೋ!

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಕುಂಬಳ ಕಾಯಿ ಕಳ್ಳ ಅಂದರೆ ಇವರೇಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಹೆಗಲು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಸಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಟೈಂ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ನತ್ಯವಲ್ಲದುದನ್ನು ನತ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ, ನಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—If the statement is false it is the duty of the Minister to deny it. False statements and wrong statements should not be made particularly in the presence of the person about whom it is made. If such a statement is made then that person has the personal right to get up and say that it is false.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಅದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಮನೋಭಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲದು. ಇದು ಸೇಡಿನ ಅಥವಾ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಅಲ್ಲ ಚಳುವಳಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ರೆಸ್ ಥಾನ್ಸ್‌ಲರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಿಸುವುದು, ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ನಾವು ಇಲ್ಲೆಂದ ಮತ್ತೆ ಚಳುವಳಿಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಹುಪಾರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿಸುವುದು ಇದು ಗೌರವ ತರುವುದಲ್ಲ. ಈ ತರಹದ ಚಳುವಳಿಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕುವುದಾದರೆ 10 ಚಳುವಳಿಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ನಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಕಾನೂನಿನಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಎದೆ ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವತ್ತು ತನ್ನ ಮನೆ ಕೆಲಸದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಾರದು ಯಾವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೋಗಬಾರದು. ಕೆಲಗುಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ಎರೋ ಸರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಅಂತ ಹೋಗಬಾರದು, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ತೀರ over doing ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಷ್ಟು

ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮನಮುಟ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಬಂಡಿತ ಮಾಡಬಾರದು. ಗೊತ್ತಿದೆ ನಣ್ಣ ದಾರಿ ಅದು ಅಂತ ಹೋಗಬಾರದು ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗ ಬೇಕು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮ ಮರೆತು ಅಥವಾ ನನಗೆ ಎಲ್ಲಾ ದಾರಿಗಳೂ ಗೊತ್ತಿವೆ ಹಿಂದೆ ನಣ್ಣ ಮದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಡಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಹಗಲಾಟ ಅದೀತು, ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ Calling attention motion ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ ಅದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಲ್ಲ ಅದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರೋಫೆಸರ್‌ನಲ್ ಎಡ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿ ಆಗಿದ್ದು ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು, ಅಲ್ಲ ಹರತಾಳ ಆದರೆ, ಮುಷ್ಕರ ಆದರೆ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ಡಿಸಮಿಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ನವಾಬಗಿರಿ ನಡೆಸಿದರೆ, ತಲೆಕೆಳಗೆ ನಡೆದರೆ, ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ ಈ ಸಭೆಗೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇಲ್ಲ, ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೊರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯದ ಹೊಲೆ ವನೆಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲತರಹದ ಅಸಮಾಧಾನ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಇದ್ದು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ನಾವು ಇದ್ದು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಅವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ತಾವು ಗ.ರ.ಗಳಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ವಾಗ್ಧಾನ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಆರ್ಜಿಸಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ದಾನ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸ್ವತ್ತರ, ಹಣ, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ತಮಗೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ವರಿಮಲ್ಲಪ್ಪ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri S. R. KANTHI.—It is not a fact.

Mr. SPEAKER.—Is that contained in the resolution?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಅನೇಕ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ನೂರಾರು ಇವೆ.

ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರಿಗೆ ಕಳೆದ ಕಳೆಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪೂರೈಸಿ ಮುಂದೆ ಇಂಥಾ ಯಾವ ಒಂದು ಆಪಾದನೆಗೂ ಅವಕಾಶ ವಿದ್ದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾಮಕರಣ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲ್ಕೊನೆ ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿ ನಾಮಕರಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನೇರವಾದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಲಾರದವರನ್ನು ಅಥವಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಜನತೆಗೂ ಕೂಡ, ಜನತೆಯ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸತಕ್ಕ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಬಲವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಪಾಪ ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ತಪ್ಪು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮರಾಯರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬಹಳ ವೆಚ್ಚಗಳಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ. ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದರೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರೇ ಕೈ ತೋರಿಸಿ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಅಂದಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಕಲಾವಿದರು ಇದ್ದಾರೆ ಅನೇಕ ಜನ ಪ್ರತಿಭಾ ಶಾಲಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಾದರೂ ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ಈಗಲಾದರೂ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಹುದು, ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Your time is over.

Sri S. SIVAPPA.—Let him speak, Sir.

Mr. SPEAKER.—It the leader of the Opposition to say that to me?

Sri S. SIVAPPA.— It is left to your discretion.

Mr. SPEAKER.—I was telling the Hon'ble member that he dragged in other matters which were not at all important.

Sri S. SIVAPPA.—We on this side are prepared to give Sri Gopala Gowda another 15 minutes or half-an-hour.

Mr. SPEAKER.—There is only half-an-hour left.

Sri S. SIVAPPA.—If he wants to speak, let him speak.

Mr. SPEAKER.—He dragged in a high school which has nothing to do with this motion. He spoke about things which have nothing to do with the subject matter here.

Sri K. LAKKAPPA.—The Leader of the Opposition is agreeable to give him more time.

Mr. SPEAKER.—But I am not agreeable unless the House agrees. Does the House agree to give him half-an-hour more?

HON'BLE MEMBERS.—Yes.

10 A.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡದಿರುವ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳಿವೆ. ಅವನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವಸರ, ಇರಬೇಕು. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಠಿಣತೆಯ ಕಥೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಕೃಷ್ಣಶೆಟ್ಟರು ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಗಿದು ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ವೇಳೆಗೆ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಂದಮೇಲೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಚನ ಭ್ರಷ್ಟತೆ ರೈತರಿಗೆ, ಭೂ ಹೀನ ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಆಶೋತ್ತರವೆಲ್ಲಾ ಮಣ್ಣುಪಾಲಾಗಿದೆ. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಜತ್ತಿ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಅದರ ವರದಿ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿವೇ ಹೋಯಿತು. ಇವತ್ತು ಇರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಹೇಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬಂದಿವೆ. “ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಾರದೆ 9 ತಿಂಗಳಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ದುರವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಚಿನ್ನೇಟ್ಟಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜತ್ತಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಯಿತು, ಕಂಠಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಂತು. ಅದೂ ಹೋಗಿ ಈಗ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಲು ಅಶಕ್ತ ವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸದಿರುವ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಒಂದೇ.” ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಚಿನ್ನೇಟ್ಟಿ ಕೋರ್ಟುಗಳು ಎಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಇದು

ವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದು ಎಲ್ಲಗೆ ಹೋಗಿದೆಯೋ, ಏನೋ, ಒಂದು ಆರ್ಟಿ ನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿ ಚಿನ್ನೇಟ್ಟಿ ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಬಾರದು ಎಂದು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿದ್ದರೂ ಭೂಮಿ ಬಿಡಿಸುವುದು ಅಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದರೂ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ಪಟ್ಟಿ, ಪಹಣಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅವರು ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ದಾಖಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಜಮೀನು ದಾರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿವೆ ಆಶಯದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಿರುವ ಮನೋದಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿರುವುದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು. ಈಗ ಗೇಣಿದಾರರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿವೇ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಅವಷ್ಟು ಬೇಗ ರೈತನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮನೋದಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಏರು ತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದು ಜನಜೀವನ ವನ್ನು ಕಲಕುವ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಬೆರೆಗಳು ಕಳೆದ 10-15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾಗಾರೋಷದಿಂದ ಒಡುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಮೂರನೆಯ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿರುವ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ, ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರುವ ಸಾಲ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮುದ್ರಣವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ನೋಟುಗಳ ಚರಾವಣೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಹಣದ ಉಬ್ಬರ ಬಹಳವಾಗಿ ಏರಿತು. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಸುಮಾರು ಸೇಕಡೆ 40ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಷನ್ಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಆಗಿದ್ದರೂ ಏರುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ದುಡಿಮೆ ಮಾಡುವವರು, ನೌಕರರು ಮುಂತಾದವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ತೂಗಿಸಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬಹಳಕಡೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸುಗ್ಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಜನವರಿ, ಫೆಬ್ರವರಿ, ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ರೈತರು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಬೆರೆಗಳು ಒಮ್ಮೆಗೆ ಬಂದುಹೋಗು ತ್ತವೆ. ಮೇ, ಜೂನ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಾರಾಟಮಾಡಿದ ಧಾನ್ಯಗಳು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಗೋಡೆನ್ ಸೇರುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ವೇಳೆಗೆ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಏರುತ್ತದೆ, ಪುನಃ ಸುಗ್ಗಿ ಬಂದಾಗ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆರೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರೈತರಿಂದ ಕೊಂಡು ದಾಸಾನುಮಾಡಿ ಮಾರುವವರು ರೈತರ ಹಣ ದೋಚುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯದು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳು

ವವರು ಈಗ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಬೆರೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಹೊರತರಿದ ವ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳು, ಎತ್ತುತ್ತಾ ಇರುವ ಸಾಲಗಳು, ಹೊಸ ಹಣ circulationಗೆ ಬರುವುದು, ದುಂದು ವೆಚ್ಚ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸೇರಿ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆರೆಗಳು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಏರಿ ತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜನರ ಆದಾಯ ನೂರು ಇದ್ದು ಮುನ್ನೂರಾಗಿದೆಯೆಂದು ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು. ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲವು ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಕಾರುಗಳು, ರೇಡಿಯೋಗಳು, ಟೆಲಿಫೋನ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಗಗಳ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕಂಪ್ಯಾಕ್ಟರುಗಳು, ವರ್ತಕರು, ಇಂಥವರ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ರೈತರು, ವ್ಯವಸಾಯ ಕೂಲಿಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೂಲಿಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಜನರು, ಕೆಳ ನಂಬಳದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಇಂಥವರ ಸಂಸಾರಗಳ ಕಷ್ಟ ದಿನದಿನವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ನಿರುದ್ಯೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೆರೆಗಳನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜನರು ಇದರಿಂದ ಕ್ಷೋಭೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಜನ ದಂಗೆ ಏಳಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಸಂಕಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು, ಇಂಥ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಜಾಗೃತ ರಾಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಈ ನೂತನ ಬಂದಿದೆ. ಸದಸ್ಯರು ಹೇಗೆ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಈ ನೂತನಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಮತ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೊರಗಡೆ ಇವರೇ ತಿವಷ್ಟು ನವರು ಏನು ನೂತನವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಸತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಹೊರಗಡೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸತ್ಯವೆಂದು ಅವರು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ, ಅವರು ಸತ್ಯದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಈ ನೂತನಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಲು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಪುನಃ ನೂತನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದು; ಆದರೆ ಕಾರಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದೆ, ಇದರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ನಾಳೆ ಬರುವ ದಿನರಾತ್ರಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು. ಜಂಬೂ ಸವಾರಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇತ್ತು. ಆದರೂ ಸಭೆ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ದಸರಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದಿನ ಜಂಬೂಸವಾರಿ, ರಾಜರ ದರ್ಬಾರಿ ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಪಹಾರ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ನೂತನ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri GANJI VEERAPPA (Harihar).— Let me assure my friends that I have got a right to make a speech and I am doing it. As a Member I am speaking on this motion.

Sir, it pains me when I see that people like Sri Shivappa, Sri Krishna and Sri Gopala Gowda and all these friends have not taken any trouble to see whether some of the charges levelled against Government have really any basis, have really any foundation. If we see the truth about the serious allegations they have made, I am sure, unless they do it merely for the sake of opposition, they would not have resorted to making such fiery speeches. After all, we are in a democratic age. The role of opposition is really a constructive role. What an amount of scare was created in this country specially with regard to mal-administration of Sharavathi, etc.? We are here to answer people. We are charged with the duty to look to the administration. We have ample opportunities of knowing all sides of the administrative aspects. The Members of the Assembly, whether we sit on this side or that side, have an opportunity to elicit answers and understand the state of affairs. On the floor of this House questions were put and answers were given regarding the Sharavathi affair. The Hon'ble Chief Minister, who is in charge of it, was pleased to place the entire file on the floor of this House. Sri Shivappa is a good friend of mine. He is a very level headed gentleman. I have got lot of regard for Sri Shivappa. If he had taken the trouble to look into the matter, he would not have made this speech with such allegations. These are routine administrative matters. We can put questions and elicit answers and if there is anything wrong, there is the Public Accounts Committee to go into the question and that report will come before the House for discussion. I have looked into the report and the facts reveal how baseless are the allegations and charges. I am equally responsible to the people of the State so far as administration is concerned. Let us look into these things fairly and with open mind. For a motion of

(SRI GANJI VEERAPPA)

'no-confidence' are these the charges unless there is something seriously wrong with the administration? There must be something serious.

Sri S. SIVAPPA.—Where was the hurry for the other Chief Minister to sign the cheque?

Sri GANJI VEERAPPA.—I am going to place the facts before the House. Please listen with an open mind.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—And convince us.

Sri GANJI VEERAPPA.—Make up your mind to be convinced. I request the Members to allow me to place the information in my hands so that they may verify with regard to the actualities and let them come to their own conclusion. If they have made up their mind not to be convinced, I cannot help it. I am submitting that these are not the charges for a 'no-confidence' motion. They are entitled to elicit information and let them be satisfied. Before going to the Sharavathi question in detail, I would like to refer to the 'fee rise' which has been made one of the grounds for 'no-confidence' motion. It is a routine administrative matter. When we have introduced taxation measures and passed Bills up to the tune of 4 Crores, how can they make the 'fee rise', which will bring an additional income of one or two lakhs, a ground for a motion of 'no-confidence'? In the same State, in the same place, in Bangalore or Mysore, there are Colleges which have got higher fees.

If administrative routine matters become items of no confidence motion, no Ministry, even if Sri Sivappa heads such a Ministry, will survive for a day.

Sri S. SIVAPPA.—I will never function for a moment in that Government.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Members plead to remove that black cat.

Sri GANJI VEERAPPA.—I am glad Sri Muckannappa has come out with the truth. I do not think there is truth in the allegation made against

the Education Minister. With regard to fee rise, uniformity is brought about in university colleges. They have taken a decision. I and Sri Sivappa are members of the Syndicate and we are parties to that decision. I do not know whether he has sent in a note of dissent. However both of us are parties to that decision.

Sri S. SIVAPPA.—It is wrong.

Sri GANJI VEERAPPA.—I appeal my friend that let this not be a matter of no confidence.

Sri S. SIVAPPA.—You are misleading. It is wrong.

Sri GANJI VEERAPPA.—Men of high standing and ability and men of character have been appointed to the Legislative Council. Sri Krishna has been remarking that we have not followed the principles laid down in the Constitution. That cannot be a matter of no confidence motion. It is purely a matter entirely left to the discretion of the Governor to nominate. That has been done. Now, coming to Shavarathi Project, when so much has been said against it, it is necessary not only for this august House but for the entire public of the State to know some of the affairs concerning the Sharavathi Valley Project. Sharavathi is the pride of Mysore. We are happy that this House by passing resolutions, I think more than two or three times, have given backing to the Government, whether this Ministry or the previous Ministry, so that they may urge this question before the Central Government and get as much grant as possible. Sir, we are glad that due to the efforts of the Government, this item has been included in the Plan and crores of rupees have been and are being spent on this and after its completion this will be giving the greatest benefit to the country. It is one of the best projects in the country. Whether it is properly managed or not is a matter for this House to know and for the public to know. It is a matter in which Central Government is interested because it is a plan item. They have given crores of rupees for help. So, Sir, let there be no misunderstanding about the proper management of the

scheme. We know that the first estimate was prepared in the year 1940. It has got the approval of the Planning Commission and the Government of India. Subsequent to that, this project was revised and I believe from Rs. 2300 lakhs it had to be revised to 3900 lakhs. This was also a point of criticism at the hands of the Hon'ble Leader of the Opposition. The reasons are these when the original estimate was revised, it was done with the consent of the Planning Commission and with the consent of the experts. This revision was made purely for two reasons; one was, in the original estimate, there would be only 10 generating sets; with regard to civil works it was contemplated that two dams must be constructed; one is Linganamakki and the other is Thalakkalale; these are the two items of the dams which fall on the part of civil works. With regard to the electrical side, 10 generating units were proposed to be constructed through the first stage; Why the original estimate for Rs. 2300 lakhs had to be revised for 3900 lakhs was this they wanted to increase the capacity of generating units from 71,000 kilowatts to 89,000 kilowatts per unit. Is it not a fact for which revision was necessary because the generating capacity had to be increased? Similarly, for a single tunnel, they revised it to provide for a double tunnel. Is it not a matter for which estimate had to be revised? Could this be an item of criticism? Sir, this estimate was bound to be revised with the best of intentions because the generating capacity had to be increased.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

May I bring to the notice of the Hon'ble Members of this House that this revision of the estimate was done in consultation with the Central Water and Power Commission, Government of India? It is a high body consisting of experts of All-India importance. So, this revision of estimates cannot be questioned because it has been done in consultation with the Central Water and Power Commission. That is with

regard to this. Then Sri Shivappa argued at length on the question whether this work could not have been done departmentally or whether it was proper for the Government to have entrusted it to the contractors. Sir, all major projects in India are entrusted to contractors. Let Sri Shivappa point out a single scheme of this order, a single project of this order which any State Government had taken departmentally.

Sri S. SIVAPPA.—Was not Vidhana Soudha constructed departmentally?

Sri GANJI VEERAPPA.—That is not the issue. You criticise it because it was done departmentally. So, major projects in India of a like nature are all being entrusted to contractors. This project costing nearly 100 crores ultimately requires contractors who have got a lot of equipment; in fact, I know a particular contractor having equipment worth about a crore. Sir, now-a-days due to foreign exchange difficulties, if the Government had undertaken it, it ought to have invested on machinery and equipment and trained personnel huge sums. It would not have been wise if the Government had undertaken it departmentally. It is correct to have fallen in line with all-India pattern and entrusted this work to contractors. When once we have entrusted it to contractors, it is our duty to see whether proper procedure has been followed or not. That of course we are entitled to question. It is our duty because it involves crores of rupees, and we should see whether proper procedure has been followed in the matter of calling for tenders and scrutinising of tenders and entrusting them to contractors.

With regard to this, another thing happened. Formerly it was proposed that a masonry dam should be constructed. Later on, on account of difficulties rock foundation could not be obtained at convenient depths. The Government was advised that an earthen dam should be constructed. In addition to the Chief Engineer there is the Hydro Electric Project Board. This board consists of representatives

(SRI GANJI VEERAPPA)

of not only the Ministry of Irrigation, Government of India but also at the State level several Retired Chief Engineers, Secretaries to Government of Finance, Public Works and Planning are there. Such a high body has scrutinised this change of plan. The Government had to abide by the advice given by the technical experts and there cannot be a more technical body than the Hydro Electric Project Board.

10-30 A.M.

Later on, the question of arbitration came up. It is a matter for analysis. In this respect, our Government has fallen in line with the agreements executed in the neighbouring States like Maharashtra. The Maharashtra State have also taken up a big project, Koyna. They also adopt the same procedure as we have adopted. There also there is an arbitration clause in the agreement.

Sri S. M. KRISHNA (Maddur).—We never questioned the efficacy of having an arbitration clause in an agreement. But the question is whether the issue was an arbitration point at all.

Sri GANJI VEERAPPA.—There are three matters in dispute and they were referred to arbitration. One is with regard to the contractor Taraporevala and Co. This relates to change of masonry dam to earthen dam. In the tender it was not contemplated that there would be change over. The rates were not there for the earthen dam. So, the Government offered their own rates but the contractor did not accept the same. So, the contractor referred it to the arbitration because it was one of the clauses. The Arbitrators consisted of the contractor's representative and the Government's representative. The Government did not straightaway accepted the award. The matter went up to the District Court, Shimoga. The Government had no other option but to accept it.

An HON'BLE MEMBER.—Did the Government go in appeal?

Sri GANJI VEERAPPA.—If the Hon'ble Member refers to the provision of law, he will find that it is final.

Sri S. SIVAPPA.—Did this Government question the arbitration award? What did this Government do to cancel the award?

Sri GANJI VEERAPPA.—My friend confuses himself with the other award. There are three matters in which two awards are there and the third is pending. With regard to Messrs. Tarapore & Co., the Government did not automatically accept it. After the award six months elapsed during which time the District Court of Shimoga was seized of the matter. So, no Government can be blamed when they have followed the proper procedure. That is with regard to one arbitration matter.

With regard to the other perhaps the members might be anxious. This relates to Talakalale dam. In this M/s. Ramiah & Sons were the contractors. The item of work was rouble stone in cement mortar and the other item was rouble stone masonry with surki. There was a lot of difference as to the interpretation of the term "Project Area". One of the major items for which the contract was entrusted was bringing sand from a distance. The contractor applied to the Government to give him enhanced rate because he contended that he was bringing sand from outside the "Project Area." Whether he was bringing sand within the "Project Area" or from outside was under dispute.

Sri S. SIVAPPA.—Was it not noted in the plan? Was it not shown in the plan as to from where he should bring sand?

Sri GANJI VEERAPPA.—It is not the duty of the Government to suggest to the contractor from which place he must bring sand.

This was an important item of dispute between the Government and the contractor. The contractor claimed higher rates and under the terms of agreement he was entitled to refer it to arbitration. Whether this matter is a point for arbitration or not is a moot point. The Government therefore took

all care to refer the matter to the law department and the Advocate General. There was a difference of opinion. So, the Government did not like to take any risk in this matter.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಫೇವರಬಲ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ನೀವು ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಬರೆಸಿ ಕೊಂಡರೋ ಅವರ ಹೆಸರೇನು ?

Sri GANJI VEERAPPA.—It is an imputation not only against the Government but against the arbitrator. At that rate any body's bona fides can be questioned.

The chance of success in this a ward was slender so the Advocate General said that it may be accepted. If the Government had not accepted it, I am sure, the same friends would have questioned as to why did the Government incur such a loss when there was a clear opinion from the Advocate General. So, when a high authority like the Advocate General has given opinion, is it not the duty of the Government to follow that advice ?

In this case what has been done is that Government have agreed with the Advocate General when he stated that this was not a matter worth taking to court.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Then why don't you agree to a judicial enquiry ?

Sri GANJI VEERAPPA.—For an enquiry something serious is necessary. The facts in this case are clear. The claim of the contractor was for Rs. 44 lakhs, but the award was only for Rs. 13,97,000. My friends brought in the name of one Mr. Ganapathy. I must tell them that there are two Ganapathys. It was not the same Ganapathy who was arbitrator for the contractor who became the arbitrator for the Government. Ganapathy who was arbitrator in the Tarapore case was a man belonging to Madras, a retired General Manager of the Railways. In spite of this arguments were twisted just to confuse the minds of Hon'ble members that the same man who worked as arbitrator for the contractor in one case was appointed as arbitrator for Government in another case. This is far from the

truth. In this particular case the Cabinet took the decision after very careful consideration of all aspects. Then the matter was referred to a Committee of the Hydro Electric Project Board consisting of representatives of the Government of India, the C.W.P.C., the representatives of the State Government and retired Chief Engineers. In such a Board this matter was discussed and they have also given their opinion that this is a case in which we should not fight out. In the face of this could the Government have taken a different decision apart from this ? So Government accepted this award and a sum of Rs. 13,97,000 was paid. It is not a question of looting the State money. My friends here have said that so much money was spent without any thought or consideration being given to it. It is not so. Government have exercised great care and discretion in this matter.

With regard to another matter relating to rock-felling work on the upstream portion of the Linganamakki Dam the design had to be modified in consultation with the C.W.P.C. Tenders were called for. 7 Contractors gave tenders. It is true that the tender of Messrs. M. S. Ramaiah was the lowest. Recently one item was brought to the notice of Government and that is rock-felling work. The departmental schedule for that is Rs. 108 per unit, but the contractor had quoted Rs. 40 per unit. Is it not obviously a mistake ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಹಿಂದೆ ಅವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲವೆ ? ಅವರು ಚಿಂಡರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸ ಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು.

Sri GANJI VEERAPPA.—We must see that the Government's aim is not to pick up quarel and take litigation to court. The Government have invited this contractor for co-operating with them so that this work may be done as quickly as possible. This is an obvious mistake in the rate quoted by the contractor because the departmental schedule rate is Rs. 108 against which he had quoted only Rs. 40.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ.—ಚಿಂಡರ್ ಕರೆಯುವ ಉದ್ದೇಶವೇನು ?

Sri GANJI VEERAPPA.—If he has carelessly done it, let him be blacklisted. It is a very important matter for this House to know as to why the lowest tender was not accepted by Government. That is why I am submitting that this rate was obviously a mistake. Sri Ramaiah who went for arbitration on a dispute would not have hesitated to go to a court of law if he had quoted the correct rate because the lowest rate was not accepted by Government.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—What is the cost of the project for which he quoted?

Sri GANJI VEERAPPA.—It is very necessary for us to know the facts. I am giving out certain facts which are very necessary for the House to know.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member's time is drawing to a close.

Sri GANJI VEERAPPA.—I appeal that I may be given 15 minutes more.

Mr. SPEAKER.—I had said that I would call upon the Minister at 10-30. A.M.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Out of the 4 hours, 2½ hours are taken by the Treasury Benches. What about us who want to speak?

Mr. SPEAKER.—I have called upon 4 members who are not Congressmen.

Sri S. SIVAPPA.—The nominated member is more than a Congress member.

Mr. SPEAKER.—I am surprised that the Leader of the Opposition is speaking in that manner. Is he a member of the Congress Party?

Sri B. HUTCHE GOWDA.—He is supporting Government and opposing the motion.

Mr. SPEAKER.—It is left to him.

Sri M. V. RAMA RAO.—Hon'ble members have all been elected by the machinery set up by the ruling party.

Sri S. SIVAPPA.—We are all elected under the machinery of the Constitution and not under the Congress machinery.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಟ್ಟೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಜಿ ವಿರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು 45 ನಿಮಿಷಗಳ ಮೇಲೆ ಆಯಿತು. ಇದುವರೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೇ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ

ಹೆಚ್ಚುಕಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. You are giving him more and more time.

Sri S. SIVAPPA.—When Sri Gopal Gowda was speaking for 20 minutes you called him to sit, but you are allowing the Hon'ble Member Sri Ganji Veerappa to speak for more than 45 minutes.

Sri S. NIJALINGAPPA.—I think the member will have to withdraw that remark against the Speaker.

Sri S. SIVAPPA.—Why should I?

Mr. SPEAKER.—I cannot allow this kind of discussion to go on.

Sri S. SIVAPPA.—Why do you treat the Leader so lightly?

Mr. SPEAKER.—I am giving him the highest consideration.

Sri S. SIVAPPA.—I am only bringing to your notice facts which are happening in this House.

Mr. SPEAKER.—I am there to deal with them. I had to pull up the Hon'ble Member Sri Gopala Gowda when he was referring to points which were outside the scope of the motion. And that is the justification according to you for giving him more time!

Sri GANJI VEERAPPA.—This disturbance only shows that they are not prepared to face facts. They are feeling inconvenient when facts are revealed. Let them know why the lowest tender was rejected. There was an obvious mistake in the tender and the contractor brought it to the notice of the Government. Government did not want to give this huge contract because they were not satisfied. Therefore Government divided the work to three contractors. The time factor was there. There were only 150 days more for completing the work. Within the time allotted, they had to complete this big project. With a view to complete this work expeditiously, within the time allotted to them, they had to divide the work to three contractors at uniform rates. If rates are compared between the lowest tender rate and the negotiated rates, we will

see that there is no loss to the Government.

	One contractor's rate.	Another contractor's rate	Another contractor's rate	Negotiated rate
	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
One item of work ...	80	100	100	100
Another item of work ...	80	115	120	110
Another item of work (rock-fill-ing) ...	108	105	100	104
Another item of work ...	115	120	150	120

There are the four items. Here, there is absolutely no malafides. They have not defaulted by giving high rates. If only the facts had been known to Sri Krishna, reasonable man as he is, I am sure he would not have made the damaging statements that he made. Is this a reason for demanding the Ministry to resign? If I am convinced about the truth of the...

Sri S. M. KRISHNA.—Before the Ministry resigns, I want the appointment of an Enquiry Committee.

Sri GANJI VEERAPPA.—Let my friend remember that we here are not the tools of the Ministry. We are here to know truth. We are equally concerned with the welfare of the State and to see that the amounts are spent well. They are not the only persons. They think that they are the only guardians. In our party meetings we question the Ministry. We take more interest than the Opposition either. They think they are more interested. Let them look into the records and facts will clear their minds. Are they serving the cause of the country or trying to create a scare in the country? If they are interested in the well-being of the State, let them not sully our reputation in the eyes of the Central Government. If they are really interested in the well-being of the State, let them not create a scare and prevent the Central Government

from giving funds. All this propaganda will do great damage to us. Instead of asking the Government to resign, let them withdraw the No Confidence motion. I am sorry that this action of theirs is really without any basis and is really opposed to the principles of democracy. It won't do good to anybody or themselves for the matter. I therefore, oppose this No-Confidence motion. I appeal to them once again to withdraw and be graceful.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Leader of the Opposition has got a right to reply. May I know what time he requires?

Sri S. SIVAPPA.—I am prepared to reply after the Ministers reply.

Mr. SPEAKER.—But I must fix the time.

Sri S. SIVAPPA.—My entire charges are against the Ministry...

Mr. SPEAKER.—I am asking a simple question. If you cannot answer it, I will have to be guided by...

Sri S. SIVAPPA. I want half-an-hour.

Mr. SPEAKER.—That means there is hardly one hour and five minutes for all the Ministers put together.

Sri. S. R. KANTHI. I would like to know the procedure, Sir. I think the hon'ble Leader of the Opposition has the right of reply now and not after the reply of the Ministers.

Mr. SPEAKER.—This is what rule 295 of the Rules of Procedure says. I suppose it applies to all:

“Subject to the provisions of sub-rule (3) of rule 294, the reply of the mover of the original motion shall, in all cases, conclude the debate.”

Sub-rule (3) of rule 294 says:

“A member who has moved a motion may speak again by way of reply, and if the motion is moved by a private member, the Minister concerned may, with the permission of the Speaker speak, (whether he has previously spoken in the debate or not) after the mover has replied.”

So my duty will be to give a further chance and not to shut out his reply.

Sri S. R. KANTHI.—If I speak in the middle, it will be interference in the debate. But if you can give another chance afterwards...

Mr. SPEAKER.—I can give you a chance. But I am not denying him his right. If there is anything in the reply, which I consider should be answered, I will consider the question.

Sri S. SIVAPPA.—I will reply after the Ministers' reply.

Mr. SPEAKER.—What time do you require?

Sri S. SIVAPPA.—I want half-an-hour or 45 minutes.

Mr. SPEAKER.—Then, I will have to call upon the Hon'ble Ministers to reply.

(Some Hon'ble Members were standing requesting that a chance be given to them to take part in the debate).

We have to close by 12.30 p.m. Sri S. Sivappa wants half-an-hour. After that I must see whether there is a new point which should be replied to by the Ministers. All this will take more than 1½ hours. Now only an hour and five minutes are left. I can give chance to one Hon'ble Member for fifteen minutes, provided Sri S. Sivappa will be satisfied with 15 minutes. If that cannot be done, the debate must run its course.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇ ಗೌಡ.—ನಮಗೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷವೂ ಕೊಡವೇ ಒಬ್ಬರಿಗೆ 45 ನಿಮಿಷ, ಒಂದು ಗಂಟೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ?

Mr. SPEAKER.—The House must decide. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲೇ ಕೇಳಿದ್ದರೆ, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದರೋ, ಅಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಹಂಚಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇ ಗೌಡ.—ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿರುವಾಗ Charge ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಯಾವರೀತಿ ಸಭೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತದೆ? ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸ ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾರಿಗಾದರೂ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಆದರೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಇನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಆದರೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. How am I to help all the members to take part? I will give chance to one member.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನಾವು '28 ಜನ ಸ್ವತಂತ್ರರು ಇದ್ದೇವೆ. ಒಬ್ಬರು ಕೂಡ ಅವರ ಸಲಹೆ

ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Which party does Sri Deo belong to?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—He is not an independent, Sir. He belongs to the PSP.

Mr. SPEAKER.—Committing errors of this type is not good.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇನ್ನು ಒಂದು ದಿವಸ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇ ಗೌಡ.—ಸರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಾಗುವಾಗ ಅವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ, ಸ್ವಾಮಿ?

Mr. SPEAKER.—So far as the PSP is concerned, I have given them enough of chances. They have taken a little more than 1½ hours, and this is more than equitable.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—We have moved the No-Confidence motion and we should have some more time.

Mr. SPEAKER.—May I give one chance to one of the Hon'ble Members?

Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—As you please, Sir.

Sri S. SIVAPPA.—This is the most important motion before this House and the Opposition should have sufficient time to put forth their case. Only five members participated on this side.

Mr. SPEAKER.—Eight members have participated.

Sri S. SIVAPPA.—Out of eight, five from this party. This is a vital question.

Mr. SPEAKER.—Am I unaware of it?

11-00 A.M.

Sri S. SIVAPPA.—They must yield to this. They should not shut-out their responsibility. Democracy will be a mockery. Vote of 'no-confidence' is the only right left open to us and we have brought forth this motion. Sufficient time may kindly be allowed for this motion.

Mr. SPEAKER.—I will be guided by the House.

Sri M. V. RAMA RAO.—The Leader of the Opposition has agreed to the allocation of time when he met the Speaker and discussed it. Yesterday

he agreed to have 15 minutes for the reply. To-day he wants more time.

Sri S. SIVAPPA.—I take strong objection. It is wrong. I definitely said half-an-hour.

Sri M. V. RAMA RAO.—Sri Sivappa enjoys an advantage over everybody else, in that he hears himself speaking and he cannot hear anybody else speaking. Therefore, what he says he understands; what others say he does not understand.

Sri S. NIJALINGAPPA.—I am sorry, yesterday in your presence it was agreed that he should take 15 minutes. If he denies it, I am only surprised; I am shocked at it. You may give one or two hours.

Sri S. SIVAPPA.—When we were in the Chamber, I said 10-15 minutes or half-an-hour. I am not very particular about replying, provided sufficient time is allowed for our members to participate. Personally, I am not very particular. Sufficient time must be given to this side. Personally I am not bothered. There should be a full dress Debate. That is what I am particular about.

Mr. SPEAKER.—I am prepared to give half an hour. I am not prepared to discuss and give 15 minutes to two and I will not allow you to reply.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬಹಳ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ಅಮಿಶ್ರಾಸ ತರಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯ ಇತ್ತರಕಡೆಯಿಂದ ಹಲವಾರು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆತುರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಇಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇತ್ತರಕಡೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತರಾ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Why did you not make this suggestion much earlier?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಈಗಲೂ ಕಾಲ ಮಿಂಚಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ.

Sri SANJEEVANATHA IKALA (Suratkal).—We have given 10 names from this side to participate in the Debate. Hardly, only two Members have participated to-day on this side. Some of us are also anxious to speak on certain new points so as to substantiate our

case and convince them as to why we have brought this resolution and what is the purpose behind it.

Mr. SPEAKER.—Are you saying anything new?

Sri SANJEEVANATHA IKALA.—I think the members on the other side will have no objection to sit in the afternoon also and I request the Hon'ble Members to have the Session even in the afternoon.

Mr. SPEAKER.—Is the House agreeable to sit again in the afternoon?

Hon'ble MEMBERS.—No, no.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ಣ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಮೇಲಿರುವ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಸಚಿವರುಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹಳ ದೂರದಿಂದ ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

Sri S. SIVAPPA.—Some of the Members on this side want to have a chance.

Mr. SPEAKER.—That kind of vague suggestion is not entertainable by me.

Sri S. SIVAPPA.—You said that two members would speak on this side.

Mr. SPEAKER.—I will call upon Sri Muckanappa to speak for 15 minutes only.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ನಿರಾ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಅಮಿಶ್ರಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿರುವುದು ಒಂದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಪರಿಧ 90 ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಇದು ಬರಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅತಿ ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನಾನು ಬಡ್ವೆಟ್ ಮೇಲೆ, ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕರಾಜಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಮಾರ್ಗ ಸುಗಮವಾಗಿರಬೇಕು, ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುವ ಜನರೊಬ್ಬರಾದು ಎಂದು ಏಕಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಯಾರೋ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಪಾಪ ಇವರು ಹೊತ್ತು ತಿರುಗಬೇಕಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಜಿತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ಹರಿದು ಬಂದ ದೋಷ, ಇವರ ತಲೆಮೇಲೆ ಹಾಡು ಹೋಗಬೇಕಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡು ನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವವರು ಇವತ್ತು ಅಮಿಶ್ರಾಸ ನೂಡನೆ ಎದರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತಲ್ಲ ಎಂದು ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಬರವರಿಗೆ ನಮ್ಮಿಂದ ನೋಡಾಗಬಾರದು, ಕಷ್ಟ ಬರಬಾರದು, ತರತಗ್ಗಿನವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾರದು ಎಂದು ಹಿಂದಿನವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಈ ದಿವಸ ಒದಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ಅಮಿಶ್ಯಾಸ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಈ ಭಾಗದವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಅವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಅಮಿಶ್ಯಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಎಲ್ಲ Concentrate ಆಗಿದೆ, ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ಆತುರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬೇಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆತುರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರು ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಕಳಚಿಬೀಳಿಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಇಳಿಯಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ; ಈ ಅಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರೋ ಅವರು ಕಳಗಿಳಿಯಬೇಕು. ಅವರು ಇಳಿದರೆ ಐದು ವರ್ಷಕಾಲವಾದರೂ ಇವರು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಐದು ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ಬಳಿಯ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯು ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಒದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತು ಆರೇಳು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಈ ಅಮಿಶ್ಯಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಏಕೆ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು ಎಂದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವುದು, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪ್ರಸಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಶರಾವತಿ ಪ್ರಕರಣ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಖಾತೆಯ ವಿಚಾರ. ಇನ್ನಾವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನಾದರೂ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಜಿ ವಿರೂಪ್ಪನವರು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಅವರು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿರುವ ದೀರ್ಘ ಅನುಭವದಿಂದ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದೆ ಎದೆ, ಅದನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಿ. ಹಣ ಪೋರಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಮುಂದಿಡಲು ಯಾವುದಾದರೂ ರಾಜ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯಾದ ಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಕರಣ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದದ್ದಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿ ಇವರ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಇವರು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಎಂದು ಯಾವ ಕಾಗದದ ಮೇಲೂ ಅಜ್ಜಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ಎಂದು ಅವರೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಿಂದ ತರೆ ನೋಡುವ ಆಗಬಾರದೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅರಿತು ಅವರೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕು. ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರರವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ರಾ ಇಲಾಖೆ

ಯವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು. 1961ನೆಯ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 23-24ನೆಯ ತಾರೀಖು ಆಗಿನ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಡೆಸಿದ ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ, ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ವಿಷಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ, ಎಂದರೆ, ಆರ್ಟಿಕ್ಯುಲರ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಜನರಲ್ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ, ರಾ ಇಲಾಖೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು. ಈ ಹೊತ್ತು ಹಣ ಪೋರಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಹೊರಿಸುವಾಗ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಬೇಕು. ರುಪ್ಪಿ ವಾತು ಕೊಟ್ಟು, ತಾವು ನಿರ್ದೋಶಿಗಳು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಓಡಿಸುವ ವಾಮ ಮಾರ್ಗ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೌರವ ತರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಕ್ಷದವರಿಂದ ನೇಮಕವಾದ, ಶ್ರೀ ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಲಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರ 34 ಪುಟದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಶರಾವತಿಯ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್, ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಆ ತಪ್ಪರವಿದೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ತಪ್ಪು ನಡೆದಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆದುದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! 90 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕರ್ಮಕಾಂಡವೇನಿದೆಯೋ, ಅದರ Scandal ಏನಿದೆಯೋ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುವ ಹಣಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಹಾಯಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರಗಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಮಾನ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬಾರದು. ಆರ್ಟಿಕ್ಯುಲರ್‌ನ ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಮಾನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಯಿತು, ಅಲ್ಲಿ ಅವಾರ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದುದರಿಂದ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನವಾರ್ಥದವೆಗೆ ಕುಂದು ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಮೇಲಿನ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಬೇರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೈ ಕೋರ್ಟು ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣ ಹೋಗುವಾಗ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗಲು ಏಕೆ ಹಿಂತೆಗೆದು ? ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಅವಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಒಪ್ಪ ಬೇಕೇ ಬೇಡವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಲು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಜನರಲ್ ಮತ್ತು ರಾ ಇಲಾಖೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, "This award was scrutinised....."

Mr. SPEAKER.—Is it a private document or a secret document?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—It is an extract of the proceedings of the Government of Mysore. This award was scrutinised. Naturally both these arbitrators gave unanimous award giving about Rs. 19 lakhs to the contractors in spite of the opposition from the Law Department and the Advocate General and also technical advisor. This award was scrutinised by the Law Department; on the basis of the recommendation of the Law Department the Administrator, S.V.P.B. stated as follows: 'this is a case of perverse judgment.....'

Mr. SPEAKER.—Are you reading from the public Accounts Committee Report?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—This is the opinion given by the Administrator. This was a gist given by Sri Channabasappa yesterday and it has appeared in the Press. This was given by my friend Ex-Minister of Public Works.

Mr. SPEAKER.—I do not know who gave it to you or who did not give it to you. Is it in the report of the Public Accounts Committee?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—This is not contained there.

Mr. SPEAKER.—Then you must not make an impression on me that you are reading from the Public Accounts Committee Report.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I am reading from the Press Report.

Mr. SPEAKER.—I cannot allow it.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—It is to my knowledge and I have got belief in it.

Mr. SPEAKER.—If you have belief, please state it as a fact.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—It is what I am doing. I do not want to get into the controversy.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಾ ನಾನೇಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ಇವರು ಹಣ ಕೊಡುವಾಗ ಅಬ್ಬಿಟ್ಟಿರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ರೀತಿ ನೀತಿ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಗಂಗಾಧರ ರಾಯರು ಸತ್ತುಹೋದಮೇಲೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಮಯ್ಯನವರ ಪರ ಜಡ್ಡು ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನರಸಿಂಗರಾಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಆದರೆ ನರಸಿಂಗರಾಯರು ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟವರ

ಜಾಗಕ್ಕೆ ಗಣಪತಿ ಎಂಬವರು ಬಂದರು. ಗಣಪತಿ ಬಂದವರು, ನರಸಿಂಗರಾಯರು 'ಅಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡ ರಾಗದು' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಇವರು ಪುನರಾರೋಪಿಸಿ ಅವಾರ್ಡ್ ಕೊಡಲೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಇದಲ್ಲದರ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರಾರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಸ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯ ನಂಬದೆ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಯಾರಮೇಲೆಯೋ ಹಣದ ಅಪಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಆರೋಪಣೆಯಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ಮಧ್ಯೆ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದು Judicial enquiry ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ದೂರದಿಂದ ಮುಖಾಂತರ ತಂದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಜಿ ವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಮೊದಲು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡುವಾಗಲೇ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಅಗ್ರಿ ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲೆಯೇ ಪ್ಲಾನನ್ನು ನೋಡಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ದರಗಳು, ಅಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿವರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥದಲ್ಲ ಆಗ ಏನೋ ಬಹಳ ತಪ್ಪಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು; ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಆತ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತಂದದ್ದರಿಂದ ನಡೆಕ್ಕೆ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ, ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಪ್ಲಾನ್ ಎಷ್ಟು, ಇವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣವೆಷ್ಟು, ಮತ್ತು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸವೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾರಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ "There is something fishy about this deal" ಎಂದು ಹೇಳದೆ ಎದೆಯಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ, 'ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಂದಿರುವ ದೂರವನ್ನು ದೂರಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎಣ್ಣೆಕ್ಯೂರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಿ' ಎಂದು. ಇನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನೊಳಗಾಗಲೂ ಈ ರೀತಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ತುಲನಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ಜನತೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಂಠಿಯವರ ವಿಚಾರ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಂಠಿಯವರು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಮೇಲೆ ಎದ್ದು ಲಂಕಾಪಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ನೀತಾವೇಷಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಕಾರಿದರು. ಅವರು ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ಹೊತ್ತಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ನುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರಬೇಡವೆ? "ಕುಂಬಳಕಾಯಿನ ಕಳ್ಳ, ಎಂದರೆ ಹುಲಿ ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡರು" ಎಂಬಂತೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ನಾವು ಇಲ್ಲ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು Privilege ಹೊಂದಿದ್ದೇವೋ, ಅವರೂ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಪ್ತೇ ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೇಳುವವರೇ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಅವರು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಇಂದಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಆದರೆ, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅವರೇ ಕಲಂಕವು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, 1957ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಾಗ ಅವರನ್ನು ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರು ಇವರೇ! ಇದನ್ನೇ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ. ಅವರು (ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು) ಈ ಹೊತ್ತಿನಿಂದಿವನ ಮೈನೂರು ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಅಧಿಕಾರ

(SRI C. J. MUOKANNAPPA)

ದಲ್ಲರದೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಂಠಿಯವರನ್ನು, ಕೇರಳದವರು ಹೇಗೆ ಪಟ್ಟಂಥಾನು ಪಿಳ್ಳೆಯವರನ್ನು ಪಂಜಾಬಿಗೆ ಗೌರವ್ ಆಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟರೋ ಹಾಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೌರವ್ ಆಗಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ತರನೋವು ತಪ್ಪದು! ಅವರ ತರನೋವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವೇ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲರಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಕಷ್ಟಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರಲ್ಲ ಭೇದ ತಂದಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಭೇದ ತರಬಲ್ಲರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದರೂ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr SPEAKER.—I am not giving you time because you are spending your time on other matters. You must speak on the matters mentioned in the no-confidence motion.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ವಿದ್ಯಾಭಾತೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ! ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ವಿದ್ದರೂ, ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಲ್ಲರೇ? ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸಲರನ್ನು ತೆಗೆದು, ಡಿ. ಪಿ. ಡಿ. ಪಿ. ಐ ಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೇಮಿಸುತ್ತಾರಂತೆ; ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್‌ರವರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರಂತೆ! ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ! D.P.I., D.D.P.I., Director of technical Education, Engineering College Principal, Jai Chamarajendra Occupation Institute Principal, Maharani's College Principal, Home Science College Principal, Principal Central College and what not. ಇವರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇವರು ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರಲ್ಲ; ಇದು ಸರಿಯೇ? ಇದು ನಿಮಗೆ ಮಾನತರವಾದೆಯೇ? ಕಂಠಿಯವರೇ, ನೀವು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ! ಇದೇಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀನೆಂದರೆ, ಅವರು (ಕಂಠಿಯವರು) ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಈ ಸಭೆಯವರು ಇದ್ದು ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ! ನಿನ್ನೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾ 'ನುಪ್ರೀ ಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟನಲ್ಲದೆಯೆಂದು' ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾನು ಆ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಆ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ! ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಫೀಸರನ್ನು ತೆಗೆದು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಫೀಸರನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನ. ನುಪ್ರೀ ಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ 10½ ಘಂಟೆಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು 10½ ಘಂಟೆಗೆ ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ! ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಯೇ ಇವರನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಗವರ್ನರಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡಿ. ಅಥವಾ ಅಂಥಮಾನಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲವೇ ನಿಕೋಬಾರ್‌ಗೋ ಅಂಧಾಸದರ್ ಆಗಿ ರವಾನಿಸಿ

ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದವರೇ ಬಿಸಿಯಾದ ಹಕ್ಕೋಟುಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr SPEAKER.—Now, I call upon the Hon'ble Minister to reply.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ನಾನು ಇಲ್ಲರುವುದು ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನೇಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವೆನು? ಬಾಯಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದವನು ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಬಂದರೆ, ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾನೇಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. I will walk out.

Mr SPEAKER.—I am sorry to hear that you are ill.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, We requested the ruling party to extend the debate by a day so that there may be a full dress debate. ಆದಳಿತ ಪಕ್ಷದವರ ಘೋರಣಿ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು Walk out ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

(ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೆಲ್ಲರೂ ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು.)

11-30 A.M.

Sri M. V. RAMA RAO.—Mr Speaker, the Hon'ble Leader of the Opposition has shown to this Legislative Assembly and to the general public that he is thoroughly unqualified to lead any responsible opposition in this Legislature.

He has made charges. He has not been able to establish any one of them. He made citations calculated to mislead the general public in regard to one of the colossal hydro-electric undertakings in this country and made it his business to point out from the report of the Resources and Economy Committee and from other documents that corruption was rampant in the administration, that corruption was rampant in the execution of the Sharavathy Valley Project, but he did not have the fairness to cite the text, the chapter and verse, from any of the documents to assign to the authors of that report the expressions which he chose to attribute to them in the text of the motion that he has placed before this House. You will see that the first ground urged for this no confidence motion against the Ministry in Office reads like this: "The concerned Minister has refused to institute a public enquiry into the

affairs of the construction of the Sharavathi Power Project particularly about the recent arbitration award in favour of the contractors, in view of rampant corruption cited in Resources and Economy Committee Report." Having made himself responsible for putting down this motion in writing the Leader of the Opposition was not in a position to point out from any page of this report where this observation was contained. Then he made himself responsible for the statement that the same retired Chief Engineer or officer had functioned as arbitrator on two sides of the same case. The Leader of the Opposition stated yesterday in the course of his speech that one Sri Ganapathy was an arbitrator for Government as well as for the disputing contractors.

Sri B. L. GOWDA (Challakere).—That was not what he stated.

Sri M. V. RAMA RAO.—I am not going to yield to him.

Sri S. SIVAPPA.—I will reply to it.

Sri M. V. RAMA RAO.—I know he can reply. He need not throw out a challenge. He was saying yesterday that the same officer functioned as arbitrator for the Government as well as for the disputing contractors. I am sure he knows the fact, though he did not choose to admit it, that the Sri Ganapathy who functioned as arbitrator for the contractors in one case was not the Sri Ganapathy who functioned as arbitrator for the Government in the other case. He knew that, but still he was only playing to the gallery in order to deceive the public—

Sri S. SIVAPPA.—I take strong objection to it. He should not say that I said so to deceive the public. I have got every right to speak what I want to speak and he cannot make such a drastic comment on it.

Sri M. V. RAMA RAO.—Yesterday he used the expression in Kannada “ಕಳ್ಳರ ನೌಕೆ” and one section of the Press thought it fit to translate it as “den of thieves”. Today the Leader of the Opposition, when I said that he is trying to deceive the public into believing in his own ability to lead the Opposition, takes exception

to it. I fling the charge at him that he is unfit to lead the Opposition—

Sri S. SIVAPPA.—Shut up, shut up.

Mr. SPEAKER.—Order, order.

Sri S. SIVAPPA.—Who is he to say that? It is not his business to say that. I am not here because he wanted me. I am here because the Opposition has chosen me the Leader and he has no business to comment on it.

Mr. SPEAKER.—I appeal to the House to be more calm. One section says that the Ministers are unfit and use several expressions to criticise them. The other section also has a right to retort it. In a debate we must be prepared to take things lightly. (Hear, hear from Treasury Benches). Order, order. I do not want any appreciation. I am only summarising the position. In a heated and emotional debate of this type one must not be very sensitive. I was preventing the Ministers also from intervening. I did not permit the Education Minister to disturb the members on the other side when they were speaking.

Sri S. SIVAPPA.—He is not a member of this House and he is defending the Government.

Sri GANJI VEERAPPA.—I rise to a point of order. Is ‘shut up’ parliamentary? Is it befitting the Leader of the Opposition to use that expression, Kindly give a ruling on this.

Mr. SPEAKER.—I will give a ruling on both.

Sri M. V. RAMA RAO.—I was saying that the Opposition having brought charges against the Government in office and not being able to establish any of the charges try to cover up their inability by intervening in the debate and by making running commentaries and by making personal attacks against individual members of the Cabinet. I should like to say on this occasion that such a thing is not done anywhere at all. Being hard put to it to find any legitimate grounds for attacking the Ministry, the Leader of the Opposition who, during the course of his budget speech, spent some time discussing the qualifications of members of the other House who were nominated by the Governor to the Legislative Council and after listening to the reply that

(SRI M. V. RAMA RAO)

was given, just to make it once again a ground of no confidence in the Ministry in office, has raised that matter again. I said on the previous occasion that it is not in good form or in good taste to seek to hold a debate and discuss the personal qualities of members of the other House. If the Leader of the Opposition will choose to reflect—I hope he has heard me because I know that he will not hear any one unless he wants—

If he will only reflect how, if his personal qualities were discussed in the other House, on some other motion...

Sri S. SIVAPPA.—I have made it clear that I have nothing personal against the Hon'ble Minister. I am making it clear...

Sri M. V. RAMA RAO.—While making it clear, he unfortunately insults...

Sri S. SIVAPPA.—Please bear it in mind.

Sri M. V. RAMA RAO.—He wants to sit in judgment in regard to how nominations should be made to the Legislative Council. That is a matter for which he has to wait for many many years, until he gets a chance to form a Government in this country. Until then, he will never know how these nominations are made and what advice has to be tendered to the Governor in regard to nominations. He also chose to speak about literature, science, art, co-operation movement and social service. I am sure the Hon'ble Leader of the Opposition will realise that he must first qualify himself for functioning as a critic literature, as a critic art, as a critic social service or anything else. He must know his limitations. Merely because he is not in office and is free to level criticism against the administration, it does not mean he can do so without a sense of responsibility, to characterise a Council of Ministers, in his language, as *Kallara Santhe* and in the language employed by the Press, that section of the Press which seems to share his views, as a den of thieves, is, to say the least, most reprehensible. He ought to be ashamed of it...

Sri S. SIVAPPA.—You ought to be ashamed.

Sri M. V. RAMA RAO.—Because, he knows that he is making false charges. He knows that he is not able to establish anything, and this attempt to discredit the Ministry in office is based upon information, which he seeks to attribute to sources in the Party which is in office today. To the extent to which he derives inspiration for basing his attack on the party in office, to that extent I must congratulate the Opposition for believing in the leadership of the Party in office. The Hon'ble Leader of the Opposition and the other Hon'ble Members of the Opposition, who participated in the debate yesterday and today, tried to make references to what one of the former Ministers is supposed to have said at Mysore, and also tried to establish that certain members of the Party on this side of the House in their private conversations have said this, that and other things. I think, any member of the House ought to realise that matters raised during a personal or private conversation ought not to be quoted in debate. It is one of the elementary rules of personal courtesy, and one of the fundamental rules of fair and dignified debate, not to make quotations and citations from personal discussions, unless they were intended to be used as material for further debate.

These are some of the futile attempts made to discredit the Government to make it appear to the general public that this Government, with a membership, backing it in office, of 139, belonging to the Congress Party, has no backing in the country and ought not to remain in office. And, these 30 or 33 they were not able to get the signatures of the others here sitting in the Opposition—seek to make it appear that they are the chosen representatives of the people, that they are the pillars of democracy, that they are the upholders of the parliamentary system of Government, and that they alone are interested in the fair and honest administration of this country. Let me tell Sri Sivappa that while as a Government the Ministers are prepared to listen to him, while he takes on the role of a

professor of the art of public administration and gives us lectures on how a Government should be run, how a contract should be given, how an agreement ought to be drafted, what should be done in regard to points of arbitration, what kind of legal advice should be taken and accepted, and what should be done thereafter he must also listen to us with patience when I tell him what he should do as the Leader of Opposition. He must be prepared to take lessons and instructions, only for his benefit. I sympathise with him. He is still young. He can learn a few things still.

Mr. SPEAKER.—Even old people can learn.

Sri M. V. RAMA RAO.—Yes, Sir. He has been characterising...

Sri B. HUTCHEGOWDA.—How old are you?

Sri M. V. RAMA RAO.—Not as old and as senile as the Hon'ble member Sri Hutchegowda is; much younger.

Sir, having chosen to characterise the Ministry as a den of thieves and deliberately chosen to play the role of a Police man, Sri Sivappa, the Hon'ble Leader of the Opposition, ought to bear with me when I say that he ought to don the uniform of a Police man. Let him don the uniform of a Police Constable, catch hold of defaulters, bring them to book, and put every one of them to trial in the proper Court of Law or forum. That is his legitimate duty. I have no quarrel with that. But, when he goes on to use expressions which are not used in parliamentary debate even in moments of excitement, I must say that he must take a firm decision to deny himself that indulgence and avoid the use of those offensive expressions. They do not do him good and to the cause he seeks to establish.

In regard to these arbitration proceedings, I already pointed out that an attempt has been made to deceive the public into believing that the same officer has functioned on both sides. I also said that it is not true and that the Leader of the Opposition knows that it is not true. I shall leave it at that. I shall not say anything, because the Hon'ble Chief Minister will, perhaps, deal with the Sharavathi Valley Project

arbitration matter in the course of his reply.

In regard to what he has said of fee concessions and the rise in the scale of fees, the Hon'ble Education Minister will make a reply.

In regard to what he has said about nominations of the Upper House, I have nothing to add to what I have said already during the course of the reply to the Budget debate, in the course of which the Hon'ble Leader of the Opposition made copious reference, to this matter.

In regard to the failure to hold the price line, the Hon'ble Leader of the Opposition must know that in regard to the structure of prices, structure of taxes and structure of wages, there is an integration of these factors which it is not in the power of any one State Government to disturb or into which it is not in the power of one State Government to introduce an equilibrium otherwise than in collaboration with every other State as well as with the Union Government. What has he done, I ask to contribute effectively to hold the price line, beyond making reckless allegations against the Ministry? What is it that his party has done? They have done next to nothing these six months except trying to investigate the private lives of Ministers, trying to find out how many miles they have travelled what they have done at such and such a place. Instead of dealing with matters of substance the Hon'ble Leader of the Opposition and many other distinguished members have spent all their energies over the personalities of Ministers, the pronouncement of Ministers here, there and everywhere. These, Sir, are not the matters to which a Leader of the Opposition or a party in opposition ought to give that amount of importance.

Sri S. SIVAPPA.—They don't want...

Sri M. V. RAMA RAO.—I know that he does not want me to reply.

Sri S. SIVAPPA.—I don't want your advice.

Sri M. V. RAMA RAO.—Nevertheless I am giving it to him gratis. I hope he will take it, if not to-day, sometime later. Let him not arrogate to himself the role of the sole representative

(SRI M. V. RAMA RAO)

of the people, of all those who have been elected by the people. There are 207 Hon'ble Members of this House, each one of whom has been elected in the same manner as Hon'ble Sri Sivappa has been, and it is not for him to arrogate to himself a superiority in respect of his own election as the Leader of the Opposition. I have been defeated in the elections once, twice, thrice and I know what a defeat in an election means and can mean. But, he does not seem to have had any experience of being defeated in an election.

SRI SIVAPPA.—I was also defeated.

SRI M. V. RAMA RAO.—Then, Sir, the defeat has taught him nothing.

SRI S. SIVAPPA.— It has taught me more. It has not taught you.

SRI M. V. RAMA RAO.— Sri Sivappa who was also defeated in an election has learnt no lesson from his defeat. It has left him untouched, his wisdom unripened. The Hon'ble the Leader of the Opposition must know that merely because members have been elected to this House, one cannot in the exercise of his right as an elected Member of this House say and do what he chooses and that is pretty much what he is trying to do subject to the control which you, Sir, have been pleased to exercise over the course of this Debate. I would like to conclude my speech by saying to Sri Sivappa and every other Hon'ble Member of the Opposition that Government is like a Road Engine. The machinery of a Government is very much like the machinery of a Road Engine. It is huge, almost uncontrollable.

(Interruption)

I want Sri Lakkappa to understand what I say. I hope he will hear me. Government, I was saying, is like a Road Engine. It looks big, in fact it is big. It looks heavy and it is heavy. It consumes a lot of fuel, it emits a lot of smoke and it makes a lot of disagreeable noise. Although the fly-wheel turns violently and with speed, it

moves slowly. Nevertheless it moves certainly, surely and the work it does is such that there is no substitute for it. An Hon'ble member has been suggesting that the Sharavathy Valley Project work should have been done by eliminating the Engineers there in one breath and in another breath he complains that Contractors were engaged. They would like to have it both ways. They want the Project to be executed without Engineers and without Contractors and perhaps with the help of only the speeches made by Hon'ble Members here. It is a very strange attitude, a very irresponsible attitude for the Opposition to take. Here is a Project of national importance and the completion of the Project is of the utmost importance and they come here and try to find fault and cast aspersions and make insinuations against the *bona fides* of all those in office who are doing their best to bring about the completion of the Project with least possible delay, and in the best manner possible under all the prevailing circumstances. This Sir, I say, is a thoroughly uncharitable and thoroughly irresponsible attitude to take up. As I said, Government is like a Road Engine and those who have not used it ought not to try to run counter to it. They will never know what happens. Unless one knows how to use it, he cannot meddle with it. There is no use making that sort of allegation at all.

Sir, Hon'ble Sri Krishna yesterday made a very restrained, dignified and well documented speech. I do not know whether it is within my province to compliment the Member of the Opposition upon the speech that he made. He is an Hon'ble Member of the Opposition. He threw out a challenge yesterday to the Government that a Public Enquiry should be held into the Sharavathy Valley Project Arbitration Award and all the rest of it, and that he had with him facts and figures which would enable him to establish the charges that have been made against this Government and he also further said that in case he failed to do that, he would resign and give up his membership of this House.

I hope he will not do that. The very best argument that I would wish to use on this occasion is, that having regard to his approach and the quality of the speech that Sri Krishna made yesterday, I hope he will continue to function in the Opposition and we shall do nothing to compel him to resign. We know, if an enquiry is held, he will be able to establish nothing and then he will have to give up the membership of this House.

Sri S. M. KRISHNA.—I am willing to be a sacrifice if the Government were to appoint an Enquiry Commission and if I am not able to prove that considerable money has been misused; certainly my membership is not of much importance.

Mr. SPEAKER.—Even if it is found there is nothing wrong, we would like to have you.

Sri M. V. RAMA RAO.—He should be here, so that in the years to come he may replace Sri Sivappa and enable the Opposition to function properly.

Sri S. M. KRISHNA.—Is it right to draw a wedge between the leader of the Opposition and myself, Sir?

Mr. SPEAKER.—Both of them will continue. One will be in the Parliament and another here.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕರಿ (ಎದ್ಯಾಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎರಡು ದಿವಸಗಳ ರಾಗಾಯ್ತು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂಥ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರೋಧ ಶಕ್ತದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ ಏನೆಂದು ದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರ ನನಗೆ ಏನು ಅನಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಮಳೆ ನಿಂತರೂ ಕೂಡ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಹನಿ ಬೀಳುವುದು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ಯಾವ ಮಾತು ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ ಆ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇ. ನ್ಯಾಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಲಾರದೇ, ಏನೋ ಒಂದು ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸರಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎರೋಧ ಶಕ್ತದ ನಾಯಕರು ಕೇಳಿದಾಗ, ನಾನು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಫೀಜಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದವರೇ ಅವರು. ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡದು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದವರೂ ಅವರೇ. ಆಮೇಲೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹೇಳಿಕೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾರದೇ ಹಳೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು

ಕೊಂಡು ಬಂದು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳುವುದು? ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಏನೆಂದರೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಯಾರೋ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ ಅಂತ. ನಾನೂ ಮತ್ತು ಅವರೂ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು, ನಾನೂ ಮಾಡಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ದೇವರಿಗೆ ಅವರು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು, ನಾನೂ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅದಿ ಕಾರವಿದೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನೂ ಅವರ ಹಾಗೇ ಮನುಷ್ಯ ವಾಣಿ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ನಾನೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಂತ ಆಗಲಿರುವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಏರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುವ ಮುಂದೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅದವಾ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಂಪರೆ ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಿಗಾದರೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಮೊನ್ನೆ ತಿರುಪತಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ವೆಂಕಟರಮಣಿಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದರೆ ನಾನೇನು ಹೇಳುವುದು? ನಾನು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಅಲ್ಲ. ನನ್ನ ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಆ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಶೃಂಗೇರಿ ಹತ್ತಿರವಿರಬಹುದು. ಆ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ರಸಾದರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುವುದು? ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಏನೋ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ. ನಾನೇನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು ತಕ್ಷಣ ಹೇಳುವ ಮನುಷ್ಯ ಕೂಡ ಅಲ್ಲ. ಕೊಡುವ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರವಾಡಿ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಹೊರತು ತಕ್ಷಣ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನೂಟನಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

12-00 NOON

ಫೀ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಪ್ರೆಸ್ ಛಾನ್ಸಲರ್‌ಗೆ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸಿದರು ಎಂದು ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕನಸಾಯಿತೋ ಏನೋ. ಆ ಪ್ರೆಸ್ ಛಾನ್ಸಲರು ಸಣ್ಣಮಗು ಅಲ್ಲ, ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಸಮರ್ಥರು, ಪ್ರಬಲರು. ಅವರು ಯಾರು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲ-ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಕೈ ಹಾಕಿದರೆ ಏಕೆ ಹಾಕಿದರು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ; ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಏಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯು ಆಟಾನಮಸ್ ಬಾಡಿ ಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ)

ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಕೈಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ದಾರ್, ಧರ್ಮ, ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು. ನನಗೆ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಂತೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮರಿಮಲ್ಲಪ್ಪ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲ ಬಂದಿದೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರವೇನೂ ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿಲ್ಲ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ, 1926 ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು, ಪಾಪನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖಾ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಂದ ಪರದಿ ಸಹ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶಿವಪ್ಪನವರು ಫೀಜಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ಸಿಂಡಿಕೇಟಿನ ಮೆಂಬರು, ಈ ವಿಚಾರ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ, ಯೂನಾನಿಮಸ್‌ನಾಗಿ ಪಾಸ್ ಆದಾಗ ಅವರು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಫೀಜನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಪರಿಸಿದಾರೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಠರಾವಾಗಿದೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಗಡೆ ಡಿಸೆಂಟಿಂಗ್ ನೋಟ್ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಡಿಸೆಂಟಿಂಗ್ ನೋಟ್ ವಿಚಾರ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. I protest against his remarks. Why is he indulging in such loose debate?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಅವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

MR. SPEAKER.—What is the date of the resolution and what is the date of your protest?

Sri S. SIVAPPA.—I take a challenge.

MR. SPEAKER.—I do not want any challenges to be thrown on the floor of this House.

Sri S. SIVAPPA.—I do not know why this man is indulging in these things?

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Member is not entitled to say 'this man'.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವುದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ರಿಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ಡಿಸೆಂಟಿಂಗ್ ನೋಟ್ ಯಾವಾಗಲೋ ಕಳುಹಿಸಿರಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಅವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರೇ ಧಾನ್ಯಲ್ ಅಗಿರುವುದರಿಂದ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಫೀಜು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ

ದ್ದಾರಂತೆ. ಹೀಗೆ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಮೆಂಬರಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಆ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಮೇರಿಕ ಮೊನ್ನೆ ದಿನನ ನಾನು ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ರೌಂಡ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಪ್ರಜಾ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದವರು 'we have won the point' ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri V. S. PATIL (Belgaum I).—On a point of order. When any member speak any thing in the lounge, can it be taken up on the floor of the House? That is a point which has to be decided.

MR. SPEAKER.—If it is said in confidence, it should not be referred to.

Sri S. R. KANTHI.—It is an opinion expressed to me by an Opposition Member.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೊರಗಡೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಾರದೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮಿ. (ನಗು).

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ. ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಒಂದೊಂದು ತರಹ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಏಕರೂಪತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ 1956 ರಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹೈದರಾಬಾದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ; ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಶಿವಪ್ಪನವರೇನೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಇವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿದವರು. ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಫೀಜನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲೇಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅನ್ಯಾಯ. ಫೀಜು ಹೆಚ್ಚಿನಬಹುದು, ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೊಂದು ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಫೀ ಕೊಡಬೇಕು, ಆದರೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರು ಕಡಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಲ್ಲ; ಇದಕ್ಕೆ 'ರಿಟ್' ಕೂಡ ಹಾಕಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದವರು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 'ರಿಟ್' ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ಇದು ಸರ್ಕಾರ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಿಧ್ಯಾವಂತ್ರಿ ಮಾಡಿ

ದುದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಕ್ಯಾಟನೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ, ಅವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲಿಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ನ್ಯಾಯವೆಂದು ತೋರುವುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ನ್ಯಾಯವಾದುದನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾಯವಾದುದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದುದನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ರೀತಿಯಿಂದ ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಯೋಗ್ಯವಾದುದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಪದೇಶವಲ್ಲರುವ ಫೀ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇದರು. Resources and Economy ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಕೂಡ ಫೀ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಓದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

“The existing admission, tuition, quarterly, examination, and laboratory fees in the Education Department and Government Colleges should be brought on par with the corresponding rates in Madras”.

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರೂ ಇಲ್ಲಿ ಫೀ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆ, ವಿಶ್ವಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಎ.ಜಿ.ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ದರವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಕಡೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಫೀಜಿನ ದರವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಫೀ ದರ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು 14 ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದುದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಕೊಡಗು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಫೀ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 12 ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ 6,500 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ freeship ಮತ್ತು scholarship ಬರುತ್ತಿವೆ. ಉಳಿದ 5,500 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಫೀ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೆ. ಮೊನ್ನೆ 2,400 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನವಿರುವವರು ಮಾತ್ರ ಫೀ ಕೊಡುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಒಟ್ಟು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ 30,000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರೂ, ಎರಡು ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿದ ಫೀ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. 3,600 ರೂಪಾಯಿ

ಗಳೊಳಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವಿರುವವರ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಾದ ಫೀನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿ ಸೊಸೈಟಿ ಆಫ್ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಸದಸ್ಯರು 3,600 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನವಿರುವವರು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವ ಫೀಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ವಿದರಾಸು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಫೀ ಇದೆ. ನಾವು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವ ಫೀ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ.

ಲೆಕ್ಕರರುಗಳ ವಿಚಾರ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ 110 ಮಂದಿ ಲೆಕ್ಕರರುಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಹಾಗಲ್ಲ. ನಾವು ಕಡಮೆಯೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನೂರಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತುಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಒಟ್ಟುಬರಲು ಮತ್ತು ಡೆಮಾನ್ಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ, ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕರರುಗಳು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೇ ಬೇರೆ, ಒಟ್ಟುಬರಲುಗಳು, ಡೆಮಾನ್ಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೇ ಬೇರೆ. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು; ಲೆಕ್ಕರರುಗಳು ಕೆಲಸವು ಪಾಠ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗಮನಕೊಟ್ಟರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಒಟ್ಟುಬರಲುಗಳು ಮತ್ತು ಡೆಮಾನ್ಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. 110 ಜನಕ್ಕೆ ಬದಲು 170 ಜನ ಒಟ್ಟುಬರಲುಗಳು ಮತ್ತು ಡೆಮಾನ್ಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ, ದಿಗ್ವಿತ್ರ ಗತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 14,000 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು fail ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನವಾಸಾಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಹಾಸನದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸೇಕಡ 4ರಷ್ಟು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 8ರಷ್ಟು, ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ 10ರಷ್ಟು, ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ 14ರಷ್ಟು ಹೀಗಿದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಏನಾ ಉಳಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಫೇರ್ ಆಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಒಟ್ಟುಬರಲುಗಳು ಮತ್ತು ಡೆಮಾನ್ಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದೆ.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಇದೇನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. 20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇತ್ತು. ಮಧ್ಯೆ ತೆಗೆದಿದ್ದರು. ಈಗ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಬರಲುಗಳು, ಡೆಮಾನ್ಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅಪ್ಪಡಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದೆವು. ಅದರಿಂದ ಇದು ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ ಒಂದಲ್ಲ, ಹತ್ತಲ್ಲ, ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಲೆಕ್ಕರರುಗಳು ಬೇರೆಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಕೆಲವರು ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದರು ‘ನನಗೆ ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಹಾಕಿ’ ಎಂದು. ಹೀಗೆ ಉಳಿದಿರುವವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ)

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ. ರೆಕ್ಟರರುಗಳನ್ನು, ಡೆವಾನ್‌ಶೈಟರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಟರುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಎಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಟರುಗಳು, ಡೆವಾನ್‌ಶೈಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಇರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಕೇಳ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. Legal Position ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಅಮೇರಿಕ, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರ ವಿಚಾರ ಬಂತು. ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಇದು ಇದೆ. ಸಬ್‌ಜುಡಿಸ್ ಆಗುವುದರಿಂದ ನಾನೇನೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರೂ ಎತ್ತಬಾರದು. ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಯುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರ ಹಕ್ಕು ಮೊಟಕು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಅವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೋಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ನಿಯಮ ಪಡೆಯ ಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನೇ ಒಂದು ground of Attack ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಮೇರಿಕ, ನಾನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಹೋಗಿ ಏನೇನೋ ಮಾತನಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನೇನೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಯಾವುದು, ಏನು ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೆಗಳು Contradictory ಆಗಿದ್ದವು, ವಿಷಯಾಸವಾಗಿದ್ದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾನು ಅಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿದೆನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ವಿವಾಧಾತ್ಮಕವಲ್ಲ, ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರೈವರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ವರೆಗೂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ Link ಇರುವುದರಿಂದ, Connection ಇರುವುದನ್ನು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ, ಯಾವುದನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇವೋ ಅದನ್ನೇ ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜನರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದು ಪ್ರತಿಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ತಮಗೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಈಗ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಕೊಡುವ ಸಂಬಳದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಯು.ಜಿ.ಸಿ.ಯವರು ಯಾವ ಸ್ಕೆಲುಗಳನ್ನು Prescribe ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸ್ಕೆಲುಗಳನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ವರ್ಗ ಇಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಬಳ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ 1957ರಲ್ಲಿ 10,000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರು. ಈಗಲೋ 30,000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಿದೆ. ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಟರ್ಚು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ

ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಖರ್ಚುಗಳಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದರೆಂದರೆ, ಕರೆ ಕೊಡಿ, ಕಾಲುವೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಸ್ಕೂಲ್ ಕೊಡಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ! ಇಂಥಾದ್ದಲ್ಲ ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಸಾಲ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾರಿಂದರಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಫೀ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಫೀ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾಳೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ ಡಬ್ಬಲಿಯವರು ಬಂದು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಿರುವಂತೆ ತಮಗೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಏನುಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯ ಮನೂಬೆಳಗು ಬರುತ್ತವೆ, ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ fee structure ನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೀರೋ ಅಲ್ಲ ಹೋರಾಟ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಏನೂ ಮಾಡದಿರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಮಾಜವಾದ! ಇದು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಎಂಬುದೇ? ನಾನು ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 225 ರೂಪಾಯಿ ಫೀ ಹಾಕಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಫೀಷಿಪೆಂಡ್‌ಗಳೂ ಕಡಮೆ; ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳೂ ಕಡಮೆ! ಒಂದೇ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಜಾಸ್ತಿ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕಡಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಆದ್ದರಿಂದ, ಈಗ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರುವಾಗ, ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರುವಾಗ, ದೇಶ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೂ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವಾಗ, ಅದು ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಇರಲಿ, ಅದು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಇರಲಿ, ಅದು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಆಗಿರಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಉನ್ನತಿಗೆ, ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು Sacrifice ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಫೀ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಿರಲೆಂದೇ ಹೇಳಿ ಭಾವೈಕತೆ ಹೇಗೆ ಬಂದಿತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ತೆಲುಗರು 15ಲಕ್ಷ ಇವಾರೆ. ಅವರಿಗೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ! ಈ ದಿವಸ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಬಡ ಬೋರೆಗೌಡ ಯೂನಿ ಫಾರ್ಮಿಟಿಯ ಸಲ ವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹೊರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ; ಹೊತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಂಥಾದ್ದಲ್ಲ ಫೀ ಏಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಈ ಹೊತ್ತು ಅವರು ಹೇಳುವ ವಾದದಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಿರುಳಿಲ್ಲ ನಾವು ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ uniformity ತರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಇದನ್ನು ಕೊಂಡ ಕೊಂಡವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ನೋಡುವಾಗ ದಂತೆ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲೇ ಕೂಡದು, ನಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ Reason ಅಥವಾ Rhyme ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ:

ಈ ಫೀ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಫೀಷ್ಚಿಟುಗಳು 2,400ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನದವರೆಗೆ ಇರುವವರೆಲ್ಲ ರಿಗೋರಿಸುವುದಾಗಿವೆ; ಮುಂದೆ 1,200ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಆ ರೀತಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯ ಈಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರೇ ಇಲ್ಲ ಕೂತುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೂ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾರ್ಟಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದೆಯೋ, ಬಹುಶಃ ಅದಕ್ಕೆ 10ರಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿರುವುದು ಏನೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಒಂದು Personal Explanation ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಏನೋ ಒಂದು ದುರುದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು.....

Mr. SPEAKER.—Did he make any allegation against you?

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ದುರುದ್ದೇಶ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ನುಮ್ಮನೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಾನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ನುಮ್ಮನೆ ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅದಕ್ಕಿಂತ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಅವಿಶ್ವಾಸತರಾಬಾಗಿ ಕಾರಾಗಳನ್ನು ನೂಟಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರೂ ಸಹ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. It only shows that they are not very serious about this allegation. ನುಮ್ಮನೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇಕ್ಷೇಕ್ಷಣ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಇಕ್ಷೇಕ್ಷಣ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ನಾನು ಹಾಜರಿರಿದ್ದರೂ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಚಾರ್ಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ದಿನವೇ ಅಂದಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ನನಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಮಾತನಾಡಿದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತಾರೂ ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ತಾವು ಈ ಸಭೆಯು ಗೈರುಹಾಜರಾಗಿದ್ದಾಗ ಆ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಈ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಡಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜವಾಬು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ಬೇಕಾದುದು ಇಷ್ಟೇ. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಏಕೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರೂಲ್ಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಕ್ಷೇಕ್ಷಣರೇಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಡಾಬಂಡಿತವಾಗಿ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಕೂಡದು; ಮುಂದೆ ಬರುವ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, the coming Government in Mysore, whichever Government that may be—it is their responsibility.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ದೇವ್.—ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಭೂವಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನವರು ದಿಫಿನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. In that decision they have struck down some provisions contained in the Kerala Agrarian Relations Act. ಈ ಕೇರಳ ಅಗ್ರೇರಿಯಾ ರಿಲೇಷನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಂಗಳೂರು, ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಮದ್ರಾಸಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ರೈತವಾರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾನ್ಸಿಡ್ಡುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಫಿಕ್ಸಿದಾರರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾನ್ಸಿಡ್ಡುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, Article 31 (a) of the Constitution ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ದಿಫಿನ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ “Unless article 31 (a) of the Indian Constitution..... wherein they have to define what a ryotwari is in Mangalore, Kollegal, and Bellary and what a Shikmidar is in Hyderabad Karnataka” ಈ ರೀತಿ ಅಮ್ಮ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ ಮೆಂಟ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನು ಒದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ article (a) ನ್ನು ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ನಾವು ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ಅದ್ದರಿಂದ ಪದೇ ಪದೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುವುದೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದದ್ದು; ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹಾಕಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಮತ್ತೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಯಾರೋ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಯಾರನ್ನೋ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯದ ನೂತನಾ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಭಿರುಚಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಬೆರೆಗಳ ಸ್ವಾಭಿರುಚಿಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಈ ಒಗ್ಗಿ ಮಾಟಿಂಗ್ ಆಯಿತು. Stabilisation to levy the price line ಗೋಸ್ಕರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ Secretaries of the concerned departments ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಬೆರೆ ವಿರಾತ್ತಿಯೋ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆಗೆ ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ stabilisation of prices of food grains in the country ಗೋಸ್ಕರ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. That is the main duty of the Central Government. It is completely in their hands. Whatever our efforts may be, we cannot do it in an isolated way. There cannot be one price in Mysore or in Bombay or in Kerala. The prices in India will be uniform. Uniformity or stability has to be only brought by the central Government and we have very little to do with stabilising prices. Whatever the Central Government tells us, we are prepared to do. And we are carrying on food administration by running hundreds of fair price depots wherever necessary. We have no other thing to do. ಹೀಗೆ ಈ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಇವರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಠರಾವಿನ ನೂತನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏನೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವೆಂಬುದು ಒಂದು ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ಇದ್ದೆಹಾಗಿ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಅದನ್ನು ತಂದು ಅವರೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಧುಮಪಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಇಂತಹ

ಒಂದು ಪ್ರಹಾರ ಪ್ರಭುತ್ವವೇ ಕೊರಗುವೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವನಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಯಾವಾಗಲೋ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ, ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರು ನಾವು, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಂಥ, ಸುಮಾರು 60-70 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ನಂಜು, ಈಗ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವೆಂದರೇನು? ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ವಿರಾಜುನ ಹೇಗೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದನೋ ಹಾಗೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದು. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೇನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರು. ಆಗ ನಾವೂ ಅವರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಈಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. It is an irony of fate.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ನಾನೂ ಅವರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒದ್ದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ್ ಏಕಳ.—ಅದೇರಾ ಇಲ್ಲಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲವವರೂ ಆಗಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 27 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರು ಇಲ್ಲಗೂ ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದು.

MR. SPEAKER.—There are two conflicting versions.

SRI M. V. KRISHNAPPA.—It is a very grave allegation. I can point out several members. It is a common experience. A father who earns a hundred rupee note—he alone knows how to use that note, because he has earned it by hard labour. If it falls into the hands of his son, he will give it for a Masalaidosai, because he did not work for that. ಅದ್ದರಿಂದ no confidence motion ಎಂಬ ಒಂದು ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಏನೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ತಮಾಷೆಗೆ ತಂದು ಹಾಕಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಯಾವೊಂದು ಸರಿಯಾದ ವಿಶೇಷ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇಲ್ಲದ ಸ್ವಲ್ಪದ ದೋಷೋಪಪಂಚಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾಡಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸಾಧುವಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದೇನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರೋ ಅಂತಹ ಜನಗಳ ಕೈಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಹಕ್ಕು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಈಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—Mr. Speaker, Sir,

I do not propose to take much time of this House as replies have been made by the concerned Ministers. I can only

say this as an introduction, that this resolution of 'no-confidence' has been ill-conceived and is an effort to create an atmosphere, possibly in their favour, politically. These friends have been ill-advised to bring this resolution. Let us see the five items. I will take from the last:

"The failure of the Government in holding the soaring price line of the Essential commodities like food grains."

Sri M. V. Krishnappa has explained how we are helpless in this behalf. That also shows how irresponsible has been the approach of people, who brought in this resolution not knowing what they are saying. That is the psychology which has prompted these friends to bring this motion.

The fourth is:

"Failure to bring into force the Land Reforms as enacted by this House."

If they had taken a little more trouble and known why there is a hold-up of these reforms, they could have known what exactly was preventing us and what was delaying the introduction of these reforms. Let me tell you, we yield to none so far as land reforms are concerned. It is necessary in the interests of the agriculturists, in the interests of the toiling masses, and we are anxious, in fact more anxious. Where were these people? It is we rather than those people who have been thinking of it in terms of doing the best to the agriculturist, the man who sweats for all.

(Interruption)

The third item is:

"The partisan attitude of the Government in recommending three persons to the State Legislative Council and thereby offending the provisions of the Constitution."

I do not know where they got this inspiration. In an attempt to hunt-out reasons they seem to think any stick is good enough to beat us. This matter has been brought before the House and on the floor of this House. My

friend, Sri M. V. Rama Rao has spoken in detail about it and shown how necessary it was to nominate these friends. But, they go on agitating on the same matter once over again, because they have nothing to fall back upon. These are only the flimsy grounds they can think of. The Upper House did not take an exception. They are Honourable Members. They are welcome. It is this House which is considering whether those people have been well nominated or not. I do not know how it arises. It is unfortunately the case. Therefore, I do not know wherefrom they got all sorts of inspirations to question a matter which has been decided long ago. It is, possibly, 3 or 4 months ago nominations were made. And, now this question has been brought up for no reason whatsoever. What is the point again? Can a Government be sent out on these or on matters over which we have no control? I have been watching the proceedings of this House with great interest. I have got affection and regard for some. I love them. But, I want to have more restraint, more dignity, more decorum and what is more, I want them to be more careful in their expressions. They are still raw. I wish them well.

The next item is:

"Indifferent attitude of the Education Minister towards the agitation by the students for getting their grievances redressed by way of reduction in the recent College Fee rise in various Government Colleges in the State."

I think this matter has been the subject-matter of innumerable questions and possibly quite a number of statements have been made and these go to show that Government have always been sympathetic. Is it worthwhile agitating? It looks as though they want something to agitate upon, and have found out nothing. Because there was a small rise in School fees, the Opposition have expeditiously caught hold of it. There are other friends who are interested in fomenting this trouble and creating agitation.

(SRI S. NIJALINGAPPA)

I think, some friends again said there will be 'Dange' Government is powerful enough to take care of these Dange-mongers. We know how to prevent these things. I do not understand how the representative Members of this House say that there is going to be 'Dange'. Government knows how to protect the common interest from the undesirable elements in whatsoever way and wherever they are. Let our friends be more careful about it. Any thing said by them is going to have repercussions. We shall not agitate the students mind. Such agitations are undesirable and unhealthy. In a democracy we must take them with us and not set them up. You make use of any cause to foment trouble. I appeal in all earnestness that they should not engage themselves in this way. Boys have been, in fact shown some concession. That is a big concession shown. Everybody is satisfied. The parents are satisfied. I think the country is also satisfied. Let us see what ammount of money is being spent for education. I do not think any other State in India is spending so much as Mysore for education. We are going to sacrifice more. We are going to make every citizen of this country literate. It is necessary, vital and imperative that we should educate our citizens. For this, we have to pay a high price if necessary. It is necessary in the interest of the uniformity to bring about more rational methods of taxing. I am sure, people are quite satisfied with what has been done by Government lately.

The next item is :

"The concerned Minister has refused to institute a public enquiry into the affairs of the construction of the Sharavathi Power Project, particularly about the recent arbitration award in favour of the Contractors, in view of rampant corruption cited in Resources and Economy Committee Report."

About this Sharavathi Project, much is made out of a 'mole-hill'. They want to create mountains out of molehills.

Either they do not know what a great Project this is or they think this is a small contract and go on making strictures. I have been watching about this matter. Every alternate day questions are being asked. I am glad to say that they have in their possession quite a lot of material. For every question we have been frankly giving every information that is necessary, because we want the citizen, the common man to know.

SRI B. HUTCHE GOWDA.—It is not your own money. You cannot refuse.

SRI S. NIJALINGAPPA.—It is mine and yours. Don't interrupt. Certain things which could have been refused, have been given. We want everybody to know what has happened. You are here to know, you have a right to know what is happening. Sharavathi possibly, is one of the biggest Hydro-Electric Projects. Everybody knows its importance. Everybody knows that reasonable money spent on this Project is well spent and the History of the Project is rather unfortunate, because we are putting up this Dam after due consideration. The Central Government is associated with it; all the decisions that have been taken in this matter have been done in consultation with them, their Engineers. And, on all our Committees, the Central Water and Power Commission is duly represented. Of course it is being expanded day by day. They wanted to have 8 generators of about 70 lakhs kw production. Then it has become 10 generators of about 90 lakhs K.W. production. Therefore, it has been going on increasing. The channels that lead to the Power House have to be increased. Instead of two, we are having more than two channels. In that way the scheme is going up. That is because, we want to exploit all the resources of the river as much as possible for production of power. Power is the greatest necessity to-day. Everybody appreciates it is a national asset. We want to have it as early as possible. It is because of this necessity to finish the project as early as possible we have decided to see that instead of having the old methods of contract, Government thought it fit to bring in

more powerful contractors; richer contractors, contractors who had more resources than we had and we got into contact with them.

Fortunately or unfortunately there is a clause in this which says where there is difference in technical matters, the opinion of the Chief Engineer is final; where there is difference as to non-technical matters, the party who is affected and who feels adversely affected can appoint an arbitrator. If one party appoints an arbitrator, another party then has to choose his joint arbitrator within 15 days. The arbitration is binding on both the parties. There are three cases concerned with this. Before I come to that, the anxiety of the Government is to see that the project is finished as early as possible. The Members can go and see how work is going on. Now the rains have stopped and nearly 20,000 people are working there. As many as possible are going to be employed. It is an important work. Without it, our industries are going to suffer; all our agriculturists are not having power for their pumps; small-scale irrigation cannot be started and even those started cannot function all the 24 hours. Therefore, the imperative necessity of the scheme has to be appreciated on all hands. It is therefore, even with more expenditure, we are going to have it as early as possible. It is with that view that these contracts have been entered into; before I come to that what has happened in this case? There was an estimate made; some bore-holes were dug and then they found out that it was possible in most of the areas to have rock but when actual working began, we found no rock and in some places it went nearly 80 to 100 feet deep without finding rock. So, they had to change what was masonry dam to earthen dam because they did not find rocky beds in some places. Messrs. Tarapore & Co., had contracted to build up the masonry dam. Now it was found out by experts that it had to be changed. There was nothing hunky-funky about it. There is a Sanskrit saying 'samshayathma vinash-yathi'; too much of suspicion is bad. My friends are suffering too much from

that. So, the masonry dam had to be changed to earthen dam. It is a huge big affair. They had to ask them to go on with it. He had to get proper rate. After working out he found it is difficult to work. He said that the rates did not fit in and they are too low for him. The Government made due enquiry and they suggested something lower. He suggested something bigger. Finally it went up for arbitration. The arbitrators gave an award. He appointed, I believe Mr. Ganapathy; we appointed I think Sri Chandrasekhariah. Strange statements were made. He must be careful because in his vehemence he said two individuals are responsible. I am very sorry he is in haste; the poor man wants to find fault with us. That is still his trouble. I have no objection for that. But he must be careful when he makes a statement. The first Ganapathy was a different hand; our Department appointed our own arbitrators. Then award was given. Because the Government still delayed, the matter went to Shimoga District Court and they filed the award. The court issued notice and by that time the Government felt that it has to be finalised and there is no use in carrying on this matter because the work was suffering and the rates given by the award were found to be satisfactory. They had given due consideration. No decision was given by the Court in Shimoga. The Government accepted those rates and work is going on. Similarly, in the other case, Ramiah quoted certain rates; because this change was made in Linganamakki Dam, as a reaction to it, two other things came up, they had to carry sand from longer distance. He also went on arbitration. If arbitration clause had not been there, probably we would not have been in this trouble. The Government wanted to push through the work. The same clause is found in Koina Project and other projects too. This Ramiah went to court; we appointed one man Mr. Gandhariah; unfortunately he died; in the meanwhile they say one Mr. Narasinga Rao was to be appointed; I do not know; I only came to know of it yesterday. If my friend

(SRI S. NIJALINGAPPA)

had brought it to my notice, I would have certainly done. It is a big affair. It is a continuous process. We have to adjust ourselves. As the work proceeds, possibly my friend does not know, in huge big schemes like this, several hundreds of problems crop up every day; it is highly technical; we are putting Rs. 82 crores; it may be 100 crores before we complete it, because even today, the Central Water and Power Commission are not still satisfied about the strength of the dam to bear the great pressure of 180 feet. They are still thinking whether even this earthen dam, huge big thing as it is with the added rock filling on both sides will be able to bear it; I have received a letter from them that they have still to think over these things. When these huge schemes are taken up, hundreds of problems develop; we cannot go on scrutinising everything it is impossible; they have to be there and we cannot draw them away as was suggested and it is an unwise and foolish thing to draw their own engineers. This process is going on. Ramiah went on arbitration saying because a change had taken place, it had repercussion on his own work. Our own arbitrator on behalf of the Department died and some other Ganapathy came in, not the same Ganapathy who was our servant; A gentleman Joga Rao from H. M. T. was appointed by him. They had made an award after due consideration. After all, the Government have to get all the opinions, the opinion of the Advocate General, etc., and finally it was decided that he has to get a certain amount. It is about 13 lakhs and another Rs. 4 or Rs. 5 lakhs are still to be worked out. Rates have to be decided. This is how it is going on. This is a scheme which means nearly Rs. 80 crores today. They are proposing this huge big earthen dam. The experts on the Committee are very eminent engineers; they said this is not sufficient and there should be not merely rock-filling on the down stream but on the up-stream also. They said it is necessary. Again tenders were called for; six or seven tenders came in; we wanted to

encourage our own engineers and local people belonging to our State. We scrutinised those things and among them the lowest was selected. Ramiah seems to have given Rs. 40 for a unit while all other contractors have given more than Rs. 100 and he seems to have sent that telegram by oversight. Supposing a man commits a mistake. Can you say you have quoted a rate, work it out? Suppose I want to purchase 100 tolas of gold. Supposing by mistake one quotes Rs. 60 per tola, just quoting international rate. Can you compel him to supply gold at Rs. 60 a tola? So, can any man with a sense of equity, fairplay and justice say you work it out?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ತಿರುಗಿ ಚೆಂಡರ್ ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಿರುಗಿ ಚೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ದಿವಸ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. 63 ರ ಒಳಗೆ ಪೂರೈಸಬೇಕು, ತಡ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಇವತ್ತು ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು ನಾಳೆ ಆಗುವುದು ಇವತ್ತೇ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹೇಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲದವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕೇಳಿದರು. ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ. ಮುಂದಿನವರ್ಷ ಡಿಸೆಂಬರಿನೊಳಗೆ ಆಗಲೇಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮೂರು ಜನರೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 30 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಆಡ್ವಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಹೊಸದಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದರೆ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಕೊಡಿಸಬೇಕು, ಮೆಷನರಿ ಅವರು ತರಿಸಬೇಕು. ಬುಲೆಟ್ ಜಾರ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ತಾನೇಬೇಕಾದರೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮುರೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಾವು ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಅವರು ತರಿಸಿರುವ ಮೆಷಿನ್‌ಗೆ ನಾವು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ನಾವು ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶೇಕಡ 4½ ಯಂತೆ ಅವರು ಬಡ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೋ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ಆಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧುವೂ ಅಲ್ಲ, ಜನತೆಯೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾರ್ಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೀವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಯಾರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಏನು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದೇಲ್ಲಾ ಇಫೆಕ್ಟಿವ್ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಬ್ಳೇಗೌಡ.—ತಪ್ಪಾಗಿ ವದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

1-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣಶೆಟ್ಟಿ.— ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಸರಿಯೇ, ತಪ್ಪೇನೂ ಅಲ್ಲ. ನುಮ್ಮನೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಜನರ ಕಷ್ಟವೇನು, ಎಲ್ಲ ಬಾಂಬೇಕು, ಶಾರೆ ಎಲ್ಲಗೆ ಬೇಕು, ರಸ್ತೆ ಎಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳನ್ನರಿತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ಆ ವಾಲಿಕ ಜನ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಅದನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ತಾವು ಶರಾವತಿ ಪಾಚೆಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಎಂದಾದರೂ ಹೋಗಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದವರು ನನಗೆ ಅವರ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—We are not concerned with personalities here.

Sri S. NIJALINGAPPA—Out of affection I said. I appeal to them. So, whatever the comments that are referred to, if they come from the opposition I must give them fullest weight. I know some of the friends here are shaping very well. I wish them well. But I say them, don't go on harping on criticisms; don't be irresponsible. Study facts and come. I will give all possible weight to them because it is my duty. In a democracy, I want the opposition to develop and develop so that we, on this side may be more careful. Today some facts have come to my notice that some officers have done some wrong things. I can assure you that I will certainly make enquiries about them. But, this resolution as it is, is vague and unacceptable. It is ill-conceived, ill-thought and ill-put. They wanted public enquiry; but now they have changed it to a judicial enquiry. No enquiry can be made on flimsy reasons. But still I may say that I am going through the files and if I feel there is any need for any such enquiry I am not going to hesitate, I will do it.

Sri S. SIVAPPA.—Please tell us whether is there necessity for it or not.

Sri S. NIJALINGAPPA.—I have not got that youth. I have not got that un-restrained youth of committing

mistakes. I do not want to commit a mistake. I would request my friends, and the Leader of the Opposition not to be hasty. Whatever I do must be responsible, restrained, cautious and not bad. Therefore, I say again that whenever there is any injustice done, if it comes to my notice, I am prepared to make enquiries and even on this issue, it is my duty. Instead of indulging in loose thinking, they should do some constructive work. Such loose thinking will not help you or the Government or the people. After all these discussions will certainly have an effect in the minds of the people. Such discussions here will create an impression that public money is wasted. This is a project of national interest and every care is being taken by the Government and no body need heed to the vague, irresponsible and ill-based allegations that have been made. I have done. If there is any necessity to reply, of course, I am within your hands.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಬೇಕು. ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನೇಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು ?

Sri S. NIJALINGAPPA.—I may submit that the Central Government and the Planning Commission are as anxious as we are. They are at it. It does not concern Mysore only. The entire country is responsible. There are various laws operating in various parts. The Central Government is thinking of having an uniform Law in the entire country.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Unless Article 31 (a) which defines what is ryotwari is amended by bringing an amendment to the Constitution, we cannot introduce Land Reforms in Mysore. It has to be defined by changing the Constitution.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ನಭಾಪತಿಯವರ, ಕಳೆದ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಬಹುತೇಕವು ಈ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಏನೋ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅರೆಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾಯರು ಮತ್ತು ಅಣ್ಣಾರಾಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅದಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ವೇತನದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೆಂದು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಾಳಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ವಾಗಿ, ಅತ್ಯುಕ್ತ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡ ಬೇಕಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಕಾರಣವು ಫೀ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಶಿವಪ್ಪನೂ ಒಂದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಈ ಹೊತ್ತು ಬದಲಾಯಿಸ ಬೇಕಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಬೇರೆಯವರು ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದಿದೆಯೋ ಅದು ನಿಜವಲ್ಲವೆಂದು ಎವೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೋಡತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ತಪ್ಪುಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ತಿದ್ದುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಅಡಿಕೆ ವರದಿ ಇದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ. ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮರಾಯರು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರು. ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಯಕನಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವನ್ನು ನಾನು serious ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿರುವುದು ರಾಮರಾಯರ ಮತದಿಂದಲ್ಲ, ಜನರ ಮತದಿಂದ ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಜನತೆ ನನ್ನನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು.....

Mr. SPEAKER.—It is his fundamental right to have an opinion, right or wrong.

Sri S. SIVAPPA.—After all poor Ram-Rao ; I do not take him seriously....

Mr. SPEAKER.—You are Leader by virtue of my recognising you as Leader.

Sri S. SIVAPPA.—I am telling him that I am before the people, I am before the Court of the people and it is they who have to decide and not these people here. It is a futile attempt, we are 139 members' ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಯಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಜನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದು ನೂರ ರಲ್ಲಿ 48 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ; ಮಿಕ್ಕ 52 ರಷ್ಟು ಜನ ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಮತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಶೆಟ್ಟನವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೋ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಮೇರೆ, ಅವರು ರೈತನ ಕುಂಟುಬವನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ರೈತನ ಮಗ ಎಂದು ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ, ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೊಂದು, ಹೊರಗೊಂದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೋಷ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲ್ಮನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಾರದು ದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೆನೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮರಾಯರು ಬಹಳ ಹಗುರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ನಾನು ಏನೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ,

ನಾನು ಅದರ ಹನ್ನೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದೆನೆ ಹೊರತು ಆ ಮೂರು ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅವರಷ್ಟೇ ಗೌರವವಿದೆ, ಅದರ ಅವರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ ರೀತಿ ನೀತಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗೌರವ ಆವರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶರಾವತಿಗಾಗಿ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿ. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಅವರಿಗೆ ಬರಿಯ ಹೊಗಳಿಕೆ ಭಟ್ಟಿರುವ ಬೇಕು, ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ವೇಕೆ ಬೇಕು ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶರಾವತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವವಾದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಯಂತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ Public Enquiry ಏಕೆ ಎಂಬುದು. ಅದರ ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಲ್ಲ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಗಾಂಜಿ ಎರಪ್ಪನವರು ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಹೇಳಿದರು, ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೇ ಶರಾವತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.....

Sri S. NIJALINGAPPA.—You please show me those things. Do not go on saying or putting in to my mouth words which I have not said.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಪುನಃ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೀವು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಡೆದಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು ದೇವರ ಮುಂದೆ, ಜನರ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 60 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಅಪಾರ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ದಿನ ಒಂದು ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕೂಡ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶರಾವತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ. ಶರಾವತಿ ದೇಶಕ್ಕೇ ಹೆಮ್ಮೆ, ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೇ ಹೆಮ್ಮೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣವನ್ನು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಬಡ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಮಿತವ್ಯಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರ್ಬಡ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚ 80 ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ಅಲ್ಲ. ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬರ್ಬಡ ಮಾಡುತ್ತೀವೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರಬೇಕು. ಹಣ ಬರ್ಬಡವು ಶರಾವತಿ ಕಟ್ಟಡದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕೇ ಹೊರತು ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿ ಬಾರದು. ನೂರು ಕೋಟಿ ಬರ್ಬಡ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರ್ಬಡ ಬೇಕು.....

Mr. SPEAKER.—You must meet the point raised and not bring in other points.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಎಷ್ಟು ಬರ್ಬಡದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಜಾಗೃತ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು,

ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅವರೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ತಪ್ಪು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು, ಅರ್ಬಟ್ರೇಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು. ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ, ಕಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಅದೇ ಒಂದು ತೆರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ರೇಟೆ ? ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೇಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ತಾರತಮ್ಯವೆಷ್ಟಿದೆ ! ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ? ಜವಾಬ್ದಾರರು ಯಾರು ? ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಯಾವನೀತಿ ?

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.— ಭಾಕ್ತಾ ನಂಗರ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ರೇಟ್ ಇದೆ !

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅರ್ಬಟ್ರೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾಧರಾವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅರ್ಬಟ್ರೇಷನ್ ಏನಾಗಿದೆ ! ಅರ್ಬಟ್ರೇಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಾವು ತಾರಾಪುರ ಮತ್ತು ರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ 40+19=59 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದೇನು ವರ್ತನೆ !! ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವೃತ್ತ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯೆಂದು ಇದೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ! ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ! ಹೀಗೆ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಗೆಲಿ, ನಿಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಶಾಖೆಯವರೇ ಆಗಲಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಕೂಡ ಮಾಡದೆ ಹೇಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ? ನೀವು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರಾ ? ಅಡ್ಡೋ ಕೇಟ್ ಜನರವರವರು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಈಗ ಮತ್ತೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವೇನು ? ಹಿಂದೆ ಈ ಪ್ರೋಟೆಕ್ಟ್ ಪೋಲಿಯೋ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಪಿ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಂಥ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಗಮನಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ತಾವು ಈಗ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ ಏನು ಒಂದು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಜನತೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಾರ್ಲೆಜು ಫೀಜು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ತಾವು ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಕಾರ್ಲೆಜು ಫೀಜನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶೇಕಡ 80, ಶೇಕಡ 100 ನಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ !

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ಶೇಕಡ 100 ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದುಂಟು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕಾರ್ಲೆಜಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಏನೇನು ಫೀಜ್ ಏರಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಏನೇ ಆಗಿರಲಿ, ಈ ಹೊತ್ತು ಮೈಸೂರ್ ಕಾರ್ಲೆಜುಗಳಲ್ಲಿ ಫೀಜ್ ಏರಿಸಿರುವುದು ಖಂಡಿತ ತಪ್ಪೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ

ಕಾರ್ಲೆಜುಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಬೇರೆ ಕಾರ್ಲೆಜುಗಳ ವಿಷಯ ನಮಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿನ ಹುದುಗರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಖಂಡಿತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅವರು ಇನ್ನೊಂದೂ ಹೇಳಿದರು ; ನಾನು ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದೆನೆಂದೂ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು. ಇದು ಖಂಡಿತ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರೋಟೆಸ್ಟಾಂಟ್ ಆಗಿದ್ದು ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೇಳುವುದಂತೂ ಮಹಾತಪ್ಪು ! ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ರೆಸೋಲ್ಯೂಷನ್ ಆಯಿತೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದರ್ಥವೇ ಇಲ್ಲ. ಆಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು ಪಾಸಾಯಿತೆಂದಾಕ್ಷಣ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆಂದು ಅರ್ಥವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.— Unanimous ಆಗಿ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

Sri S. SIVAPPA.—It is not unanimous. I am telling you. Do you think I should tell a lie ?

Sri S. R. KANTHI.—I have seen the record. It is unanimous.

Sri S. SIVAPPA.—When it went to the Senate, I opposed it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕಂಠಿ.—ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಬಂದುದನ್ನು, ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—It is false and that is again.

Sri S. R. KANTHI.—It is true.

Sri S. SIVAPPA.—If it is proved I am going to resign. Are you going to resign ? It is a challenge. If the proves that it is unanimous, I am going to resign. If you cannot, will you resign ? He must take the challenge.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ?

Mr. SPEAKER.—Having gone through the debate practically to the fag end, throwing challenges is not becoming.

Sri S. SIVAPPA.—That word stands even to-day. ಕಾರ್ಲೆಜು ಫೀಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೇನು ಹೇಳಿದರು ? ಇದು ಹಳೆಯ ವಾದ ; ಅದರಲ್ಲಿ ತಿರುಳ್ಳಿವೆಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರುವುದಾದರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಒಮ್ಮೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಿರುಳ್ಳಿವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಈಗ ಅವರೇ 3,600 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ concession ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿದೆಯೆಂದು ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಈಗ ತಾವು ಮತ್ತೆ ಅದೇ ವಾದವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ !

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, 'ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್' ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯಾವೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಏನಿವುಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದಂಶವನ್ನು ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(SRI S. SIVAPPA)

ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವರೆಂದರೆ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅದರಲ್ಲಿ ತಾವೆಷ್ಟು ಮಾಡಿದಿರೋ!!

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಾಪೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಮೇಲೆಯೇ ತಾವು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತಂದದ್ದು. ಇದು ಬಹುಶಃ 1947ರಲ್ಲಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆಗ್ಗೆ ಇದನ್ನು ತರುವುದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲೇನು ಮರುಪಿತ್ತೋ ಏನು ಸ್ಪೂರ್ತಿಯತ್ತೋ, ಏನು ಕ್ರಾಂತಿ ಮನೋಭಾವವಿತ್ತೋ, ಅದು ಇಂದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ power corrupts a man.

Mr. SPEAKER.—It does not corrupt every man.

Sri S. SIVAPPA.—Of course; but power corrupts—though not every man. ಇವರು ಅಧಿಕಾರದ ಮೋಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಈ ಹೊತ್ತು ನೀವು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರೂ ನಾವು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿರುವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಅವರೂ ಇದ್ದರು!

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡಿದರು. ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ನೂಕಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಮನೋಭಾವ ಜನರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇಂದು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ತಾವು ಈ ಹೊತ್ತು ಏನೋ ಒಂದು ವಾದದ ಘೋರಣಿಯಲ್ಲಿ, ವಾದಕ್ಕಾಗಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಏನೋ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಶರಾವತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಯೇ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, 1962 ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಡಿಸೆಂಬರ್ 31 ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗಾಗಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತಂದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದರಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತೇ ಹೊರತು ಅದರ ಫಲ ಜನತೆಗೆ ದೊರಕಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾನು ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಆಗದಿರುವ ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ನಮಗಿರುವ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಅವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದೇ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಆಯುಧವಾದ ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು. ಇದನ್ನು

ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ, ತಾವು ಒಂದು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ; ಈ ನಿರ್ಣಯ ಹೇಗೆ ಪಾಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಖ್ಯಾಬಲ ಇದೆಯೆಂದು. ತಾವು 139 ಜನ ಇರಬಹುದು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದವರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕೂತಕಡೆ ಫೋಟೋ, ಓಪನಿಂಗ್ ಸೆರಮನಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಫೋಟೋ, ನೀರು ಕುಡಿದರೆ ಫೋಟೋ, ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ನಿರಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಗಳುತ್ತಾ ಹೊಗಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕಲಂಗಳು ಕೊಟ್ಟು ನಮಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಕಲಂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರನ್ನೇ ನೀವು ಬೈಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ತಾವು ಪತ್ರಿಕೆಯವರನ್ನೇ ಹೆದರಿನುತ್ಪಾದಿಸಿದ್ದೀರಿ.

1-30 P.M.

Can you not tolerate even some prestige that is given to us, Sir? Freedom of expression, freedom of speech, and freedom of pressಗೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಒಂದು ಮನೋವೇಗವನ್ನು ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಎಳೆಗೆಗೂ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇಲೆಗೂ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತದತ್ತಿಗೂ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು. ಅದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಈ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇಲೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಯಶಸ್ವಿಗಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—The Hon'ble Minister in his reply said that no member of the Upper House had made any reference. I was present at that time. Hon'ble Members Sri Srinivasa Setty and Sri J. B. Mallaradhya, did make a reference.

Mr. SPEAKER.—I put the resolution to the vote of the House. I hope every member is in his seat.

Sri V. M. DEO.—I agree fully with the Chief Minister that Sharavathi Project is a very big project. However, steps might be taken to push through the work expeditiously.

Mr. SPEAKER.—The suggestion is that it should be done expeditiously.

Sri S. NIJALINGAPPA.—I promise that the work on Sharavathi Project will be done expeditiously.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That this House has no confidence in the Council of Ministers for the following among other grounds:—

“1. The concerned Minister has refused to institute a public enquiry into the affairs of the construction of the Sharavathi Power Project particularly about the recent arbitration award in favour of the Contractors, in view of rampant corruption cited in Resources and Economy Committee Report.

“2. Indifferent attitude of the Education Minister towards the agitation by the students for getting their grievances redressed by way of reduction in the recent College Fee rise in various Government Colleges in the State.

“3. The partisan attitude of the Government in recommending three persons to the State Legislative Council and thereby

offending the provisions of the Constitution.

“4. Failure to bring into force the Land Reforms as enacted by this House.

“5. The failure of the Government in holding the soaring price line of the Essential Commodities like food grains.”

Mr. SPEAKER.—The Nayas have it, the Nayas have it.

Sri B. D. JATTI.—I demand a poll.

The motion was negatived, 40 voting for, and 123 against.

Mr. SPEAKER.—The House will stand adjourned *sine die*.

The House adjourned sine die at Forty Minutes past One of the Clock.
